

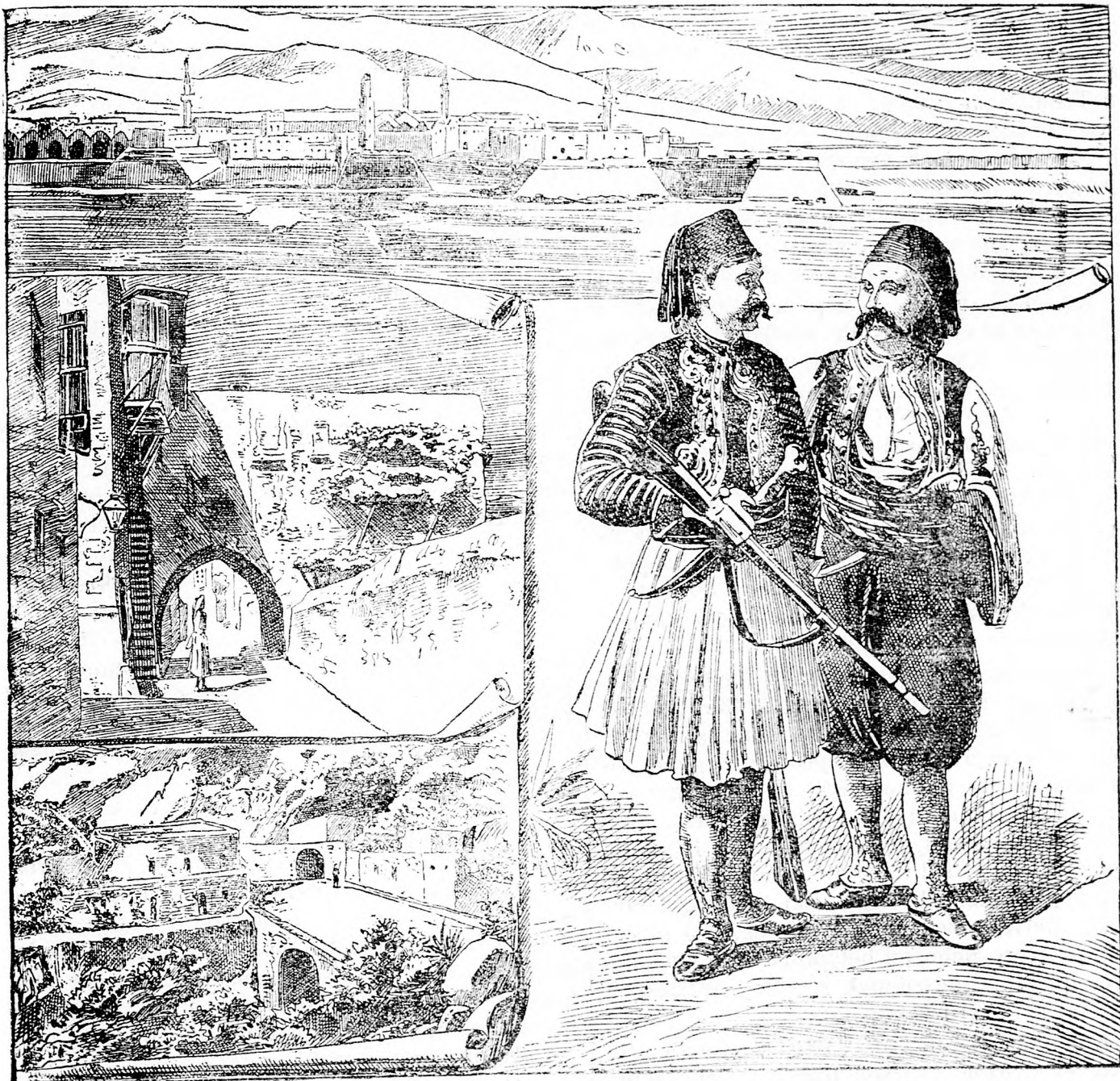
MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Megjelenik minden pénteken 16 oldal terjedelemmel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII. ker., Práter-utca 44. sz.

Előfizetési ára külön:		Szerkesztik:	Mezőgazdával együtt:	
Egész évre	1.80	LEPSÉNYI MIKLÓS	Egész évre	3.—
Fél évre	—95	és	Fél évre	1.50
Negyed évre	—50	NÉMETH GELLÉRT.	Negyed évre	—80
Egyes szám ára 4 kr.			Egy poltsor hirdetés ára 10 kr.	

Török harcosok Kréta szigetén.

Keresztények! csak keresztényeknél vásároljatok!

A titkos kormánypárt.

Kényelmetlen helyzetben van Kossuth és az ő pártja, mióta nyilvánvalóvá lett a kormányval való összejárása. A független érzelmű jó nép, mely a választások hevében egy lelkesítő politikai eszme uralma alatt állott s minden fölvilágosítás, minden befolyásolás iránt érzéketlennek mutatkozott: csak akkor eszmélt föl, mikor a választások lezajlása után azok küzdelmein végigtekintve látta, hogy a Kossuth-párt a kormányval összefogva igen sok kerületben meghiusította az igazi függetlenségi zászló győzelmét.

Ahol a kormány nyílt sisakkal megjelenni nem mert, vagy nem akart, oda Kossuthot és az ő korteseit rendelte ki, kerületet csinálni a kormánypárt részére.

Tehát nem csupán a pénznek, nem csupán az erőszaknak, hanem igen nagy részben a titkos kormánypárt munkálkodásának is lehet köszöni, — ha ugyan volna benn köszönet, — hogy Bánffy oly hallatlan többséggel rukkolt be a házba s éppen a függetlenségi eszme legderekabb harcosait hagyta ott a disztelen csatatéren.

Ezt mind tudja a nép s azóta éberebb figyelemmel kíséri Kossuth pártjának szereplését, annál is inkább, mert a pártnak az egyházpolitikai viták alatt tanusított magatartása a becsületes jó nép előtt még nem merült feledékenységbe, sőt inkább egyre jobban bántja az a tudat, hogy a függetlenségi-párt képviselői akkor váltak legbensőbb szövetségeseivé a kormánynak, mikor az a népre nézve költséges és kimondhatatlan sok zaklatással járó egyházpolitikai törvények világrahozatalában vajudott s életét csak a bába szerepére vállalkozott függetlenségi-pártnak köszönhetette.

Mióta hát a nép gondosabb fölügyelet alá fogta a titkos kormánypártot, azóta több gondot is fordít a párt a nép áltatására. Mutatja, mintha a nép javát akarná, titkon pedig a legjobb viszonyban van a kormányval és a házban addig a száját se meri fölnyitni, míg arra, amit el akar ott mondani, meg nem kapja Bánffytól a fölhatalmazást, sőt fölszólalásával azt is megvárja, míg a miniszterelnök, aki tehetség tekintetében tudvalevőleg igen közel esett a sereghajtóhoz, nagy nehezen betanulja azt a feleletet, melyet iródiájkjai készítenek részére, válaszul a hozzá intézett kérdésekre.

Különben Bánffy, aki saját beismerése szerint az ellenzékét teljesen fölöslegesnek találja s törekedett is rá, hogy azt teljesen kiirtsa, még a titkos kormánypárti viselkedést is kölletlen türi s nem szereti, ha a Kossuth-párt csak színleg ellenkezik is vele; mert hiába, minden

fölszólalásra kell valamit mondani a nyilvánosság végett és beszélni olyan kellemetlen, minden szót úgy kell bemagolni, vagy szégyenszemre papírról olvasni.

E miatt aztán némelykor mulatságos jelek fordulnak elő, mert Kossuthnak héberkorba mégis csak mutatnia kell, mintha ellenzék volna, Bánffy pedig csak uralkodni szeret, de beszélni nem.

Igy esett a multkor, hogy Bánffy olyan feleletet adott Kossuthnak, amelynek hallatára az egész pártja méltatlankodva zúdult föl, mert fitymálónak, szinte becsmérlőnek tartotta. Kossuth azonban szépen zebre vágta, alázatosan megköszönte és tudomásul vette.

Hiába, keserü kenyér néha az a titkos kormánypártiság, mert ha nem úgy viseli magát, mintha tényleg ellenzék volna, akkor a választó közönség előtt játsza el a hitelét, ha pedig úgy mer nyilatkozni, el lehet rá készülni, hogy Bánffy, aki abrakos rostával uralkodik ugyan, mint a rossz nyelvek mondják, de korbácsot is tart kezében, — jó gorombán végigvág rajta néhány dölyfös szóval.

Mindez különben a kettőjük dolga. Csupán azért említettük itt föl, mert Kossuth most már azzal is áltatja a népet, csak hogy takarhassa kormánypártiságát, hogy a néppárt támogatja a kormányt.

A napokban ugyanis egy határozati javaslatot nyújtott be Kossuth a háznak, — természetesen Bánffy előleges beleegyezésével, — mely arra irányult, hogy ünneppel örökítsük meg 1848. emlékét. A javaslatot, melyet csupán a titkos kormánypártiak *fele* támogatott, más egy lélek se, természetesen leszavazták. Ellene szavazott a néppárt is, mely nem akarja, hogy ilyen kegyeletes dolgokat huzkodjon elő a titkos kormánypárt és ilyen játékkal ámitsa Kossuth a népet. A néppárt magatartása egyébiránt csak használhatott volna ama javaslatnak, mert hiszen a néppárt iránt való oktalan elfogultság akkora minden párton, hogy ha az az égboltot kékek hirdeti, az összes pártok csak azért is sárgának mondják.

Am azért Kossuth lapja (már t. i. amelyiknek ő a reklám-eszköze és munkatársa) még se a kormánypártra haragszik, mely óriás többségével lapjai útján be volt rendelve a javaslat leszavazására, nem is a nemzeti-pártra, sőt még a saját pártjának le nem szavazott felére se haragszik, hanem egyesegyedül a néppártra.

Értjük uram, értjük.

Őn csak egy kormányeszköz akkor is, mikor megbuktatásra szánt javaslatokat tesz, csak hogy úgy tűnjék föl, mintha néminemű ellenzék volna, meg akkor is, mikor a legigazibb ellenzék, a néppártot becsmérl.

Őn ünnepet akar csinálni a népnek. Milyen nemes szándék! Hát mi is kellene egyéb a szegény népnek? Igaz, hogy a szegénység és a rabszolgaállapot miatt húzva-vonva kell eltöltenie ünnepnapjait is; igaz, hogy ünnepen éppen úgy nincs betevő falatja, mint hétköznapon; igaz, hogy ünnepen éppen úgy zaklatják szegényt a basái, mint hétköznapon; igaz hogy ünneplő gunyája nincs, sőt inkább alig akad meg a rongy a nyakában; igaz, hogy éheznek, fagyoskodik egész családjával együtt; hanem azért ne legyen egyébre gondunk, mint arra, hogy a kalendáriumjában több legyen a vörös betű, meg aztán, hogy többször megszeghesse keserves munkájával ez ünnepeket.

Az a szegény földhöz ragaszkodó nép törvényben csinált ünnepek nélkül is hivebben megőrzi nemzete történetét, mint azok az ünnepcsínáló urak, akik magyar létükre csak akkor keresik föl a nemzetet, mikor annak kebelében vizipuskákban utazó, jól fizetett vigéc állására számíthatnak.

A néppárt mindenelőtt igazságot és kenyeret akar a népnek biztosítani. Ez neki a célja, mely felé tör és ez irányból semmiféle próbálgatásra el nem engedi magát térítettetni.

POLITIKAI HIREK

Távozó főispán. Veszprém megye főispánja, *Eszterházy Mór* gróf, mint a M—g. írja elhagyni készül állását. A nevezett lap szerint távozásának oka megrongált egészségében rejlenék. Mi úgy tudjuk, hogy nemcsak az egy ok miatt gondol a főispán ur a visszalépésre, hanem inkább azért, mert népszerűségét s az eddigi tiszteletet a választási erőszakoskodások miatt teljesen elvesztette. S nem akar oly megye élén állani, melynek legtekintélyesebb alakjai nem tisztelik, sőt kerülnek őt. Különösen az ugodi kerületben véghez vitt vitézkedések háborították föl a megye jobb érzésű köreit a főispán ellen. Ha csakugyan eltávoznék *Eszterházy Mór* a főispáni székről, nem sokan szomorkodnának utána. Legfőleg az éjszakákon át poharazó cimborák vig köre sajnálná, mely annyiszor megtöltötte gyomrát a főispán jóvoltából.

Az ugodi választás ügyében még be se fejezték a vizsgálatot, új választást tehát annál kevésbé rendelkezhetek el s a korteskedés már nagyban folyik mindenfelé. A főispán tisztjei már ijesztgetik s fenyegetik a népet. Akik a múlt választáson a néppárt jelöltjére szavaztak, azoktól megtagadták a szokásos fasegélyt. Jellemző dolog, hogy egy nemes születésű uraság ily nemtelen eljárást el tudjon nézni. Mert az már mégis csak megbotránkoztató nemtelenség, büntetni a honpolgárokat azért, amiért meggyőződésük szerint szavaznak, tehát amiért megmaradtak a becsület útján. Hisz a jellem e szilárdságát csak becsülni lehet. Csodáljuk,

hogy ezt egy nemes urnak, a nemzeti kaszinó egy tagjának is még magyarázgatni kell! Hát politikai erkölcsök tekintetében ekkora sülyedés van a veszprémi megyeházán? Biz eszerint jobb lett volna a pápai kastélyban maradni. Ott ily fölfogás nem otthonos, vagy legalább az apák életében nem volt otthonos. Kár hogy a közmondás ellenére is távol esik néha az alma a fájától. Mily szép volna most is politikai tisztesség dolgában az az „ósvi” fölfogás!

Fenyvessy Ferenc, hogy a kormánypart győzelmét biztosítsa, szeretne a néppártban szakadást idézni elő. Erre céloz az a közlemény, melyet legújabbban az ő lapjában a Magyar ujságban tett köze, azt hirdelve, hogy a 2-ik választásnál Lukacsek János ugodi plebános lesz a néppárt-jelöltje. Ez a hír nemcsak minket lep meg, hanem bizonyára legjobban meglepi magát Lukacsek urat, ki alig tudja elképzelni, miképen jutt ahoz a szerencséhez, hogy a tizenhárom próbás mamelek Fenyvessy őt nevezi ki néppárti-jelöltnek. Persze az Ugodból kikopott Fenyvessynek nincs tudomása arról, hogy Lukacsek János ur már az általános választások idejében felszólított, hogy vállaljon jelöltséget és eziránt több kerület is megkereste; de minden esetben határozottan kijelentette, hogy sem Ugodban, sem egyebütt jelöltséget nem vállal. Figyelmeztetjük tehát az ugodi kerület polgárait, hogy semmiféle híresztelésnek föl ne üljenek, ne hallgassanak senkire aki mást mond, mint e kis ujság, az hazudik, félre akarja vezetni őket, szakadást akar előidézni soraikban s az ellensége a néppártnak. A néppárt jelöltje az, aki volt, *Orbán János. Tehát Orbán Jánost éltsessétek.*

A házassági kihirdetés alól való felmentés tárgyában *Perczel Dezső* belügyminiszter jan. hó 7-én rendeletet adott ki, mely szerint a házassági kihirdetés alól felmentést adni azon törvényhatóság első tisztviselője illetékes, akinek hivatalos hatásköre területén van a házasság kihirdetésének elrendelésére illetékes anyakönyvvezetőnek székhelye. Ha a kihirdetés alól való felmentésre több törvényhatóság első tisztviselője illetékes, a házasságok közülök szabadon választhatnak. Ha a törvényhatóság első tisztviselője a felmentés iránti kérelmet megtagadja, a házasságok a belügyminiszterhez folyamodhatnak felmentésért. A felmentés kérelmezésénél be kell mutatni a házasság születési bizonyítványait vagy az ezeket helyettesítő okmányokat, ugyancsak azokat az iratokat is, melyekből kitűnik, hogy a házasságok között házassági akadály nem forog fenn. Felmentés csak akkor adható, ha a házasságok személyesen szóval, avagy hitelesített okiratban kijelentik, hogy legjobb tudomásuk szerint közöttük házassági akadály nem forog fenn. Felmentés csak nyomós méltányos, méltányossági indokok alapján adható. Azt, hogy fennforognak-e oly körülmények, melyek alapján a kihirdetés alól felmentést adni méltán a konkrét eset szempontjából kell mérlegelni. A felmentés díjmentes és az illeték díjjegegyék 34. c. ele értelmében bélyegmentes.

Országgyűlés.

— Február 16. —

A földmivelésügyi minisztérium költségvetése.

Pulszky Ágost: Elismeri, hogy a magyar mezőgazdaság súlyos válsággal küzd. De a buzának hanyatlását nem tartja nagy bajnak. (Közbeszólások a néppárttól: Pedig nagy baj az!) A szocializmus terjedését

minden eszközzel meg kell akadályozni. Ujabban a földmives szocialisták azt kezdik gyakorlatba venni, hogy az aratásra megkötik a földes uraságokkal az alkut, mikor pedig kezdeni kellene az aratást, megtagadják a munkát, hogy nagyobb fizetést csikarjanak ki. De figyelmezteti őket, hogy ez igen veszélyes játék, mert ha azok az uraságok megunják az ily kényszert, majd beállítanak 10–20 ezer aratómasinát, s aztán a munkások mehetnek jeget aszalni. Majd egyáltalán nem kapnak keresetet s rajtuk teljesedik a magyar közmondás: aki sokat markol, keveset fog. Ha aztán azt látják, hogy a legnagyobb nyomorhoz lyukadt ki a hetvenkeds: akkor áldhatják azokat a szegény népen élő munkakerülőket, kik soha életükben egy rendet se vágtak le, mert céljuk a naplopás, s mégis úgy viselik és hirdetik magukat mintha a szegény munkásnép apostolai volnának. Ezeket áldhatják, akik elbolondították őket

Komjáthy Béla: Soha se nehezedett a magyar gazdára annyi teher mint most és soha se volt bevétele kisebb. A szocializmus ellen erélyes intézkedéseket kér.

Juriss Mihály néppárti: Negyvenhárom esztendeje, hogy lelkipásztorkodom, negyvenhárom éve, hogy a nép között lakom, tehát ismerem bajait. Tapasztalásomból mondhatom, hogy a gazdaközönség beteg, annyira, hogy valóban kérdezhettük azt, vajjon életbe marad-e továbbra is, ha nem segítünk rajta? Végzetes baj volna, ha nem segitenénk, először, mert az országnak nem volna annyi vitéz és edzett katonája, mert sem mesteremberből, sem tanult emberből, sem tisztviselőből nem válik oly edzett katona, mint a gazdaember fiából; másodszor a gazda szereti hazáját, mert köti őt az apai telek és azt kész háboru idejében vérével, béke idejében verejtékével öntözni. Harmadszor a gazda nem egykönnyen hagyja el hazáját, nem vándorol ki Amerikába, vagy más országba, mert apai telkét nem akarja eladni. Ha a gazdaközönség kipusztul, akkor az nemcsak a gazdára, hanem az országra nézve is nagy baj.

A történelem bizonyítja és tanúsítja azt, hogy minden okos kormány azon volt, ha azt akarta, hogy országa erős hatalmas legyen, hogy gazdaközönsége jó, egészséges, jómódu, jó erkölcsű legyen. A hol a gazdaközönség kipusztult, ott elpusztult az ország is. Ezt bizonyítja a római nagy birodalom és ezt bizonyítja a mostani török birodalom is. Az már elpusztult, ez kipusztuló félben van, azért, mert nincsen erős, jómódu gazdaközönsége. Ha tehát azt akarjuk, hogy az ország hatalmas és erős legyen, akkor azon kell lennünk, hogy a gazdaközönséget kigyógyítsuk és a pusztuló félben levő kisipart lábára állítsuk. Okos orvos, ha beteghez hívják, megvizsgálja a beteget, fürkészi a betegség okát, azon van, hogy ezt az okot eltávolítsa és ha eltávolította, akkor aztán előír hasznos orvosságot. Így kell tennünk nekünk is.

Mi baja a gazdaközönségnek?

Első baja a nagy teher. Fizetünk állami adót, fizetünk jövedelmi pótdót, kereseti adót, utadót, ebadót, iskolaadót és Isten tudja még miféle adót. Azt mondhatja nekem valaki: ezt jól tudom, mert magamnak is kell adót fizetnem. Azt is tudom, hogy nincs ország a világon, a melyben nem kellene adót fizetni, mert az országnak mindenféle kiadásai vannak s katonaságot kell tartania, hogy az országot megmentsék az ellenségtől; tisztviselőket kell tartania, hogy igazságot szolgáltatassanak, tanítókat, papokat kell fizetnie, hogy a népet oktassák, neveljék. Krisztus urunk azt mondta, mikor kérdezték a fareziusok: kell-e adót fizetni?

adjátok meg a császárnak, a mi a császáré. Nem az a baj uraim, hogy adót kell fizetnünk, hanem az a baj, hogy rosszul van kiróva. (Igaz! Ugy van! balfelől.) Vegyük például: a tisztviselőnek van 500 frt fizetése, ebből fizet állami adót 5 frtot. Ha nekem van földbirtokon, mely 500 frt tiszta jövedelmet hoz, akkor legalább is 100 frt adót fizetek. Hol itt az igazság? Ha még hozzávesszük azt a sokféle pótdót, melyet az állami adó alapján vetnek ki, akkor a kisbirtokos földművelő tizszer annyit fizet, mint akárki más.

Mondok még cifrábbakat. Egy földbirtokosnak van 200 hold földje, ettől fizet évenként körülbelül 500 forintot. Meggondolja magát, eladja, vesz érte állami papirokat, nem fizet semmit. (Derűtség.) Vagy ha valaki elmegy a börzére gseftelni, néhány nap alatt nyerhet ezreket és ezreket és nem fizet semmit. (Felkiáltások a jobboldalon: El is veszitheti! Ha elvesziti, akkor megnyeri a másik. Egyik azonban nyer. De adót egyik se fizet. Addig, míg a tőzsdespekulánsok ezreket és ezreket nyernek, addig a szegény ember fáradozik gazdagsága körül és a gazdák milliókat fizetnek az államkasszába, a börzespekulánsok pedig semmit. (Igaz! Ugy van! balfelől.) Ez az első baja a szegény gazdaközönségnek.

Második baja az, hogy a gabonának nincsen semmi ára. Sok ember panaszkodott előttem és azt mondta: Uram, igen szívesen megfizetnők mi az adót, ha még annyi volna is, csak volna miből. Szőlőnket tönkretette a fillokszéra, azelőtt a bor árából kifizettük az adót és még a télre is beruházkodtunk. Most ez megszűnt és marad csak csekély gazdaságunk; de gabonánknak nincs semmi ára, a búzát 6 frtért, az árpat 5 frtért kell eladni. És azt mondta ugyanaz az ember, aki előttem panaszkodott: nekem még $\frac{1}{4}$ telkem van; fizettem az utolsó évben utána 60 frt állami adót, a kovácsnak 10 frtot, a bodnárnak 5 frtot, biztosításra 20 frtot, tehát kiadtam összesen 102 frtot. Bevettem pedig, mert nem adhattam el többet, mint 15 mm. árpat 5 frtjával, ez 75 frt és 5 mm. búzát 6 frtjával, ez 30 frt, tehát összesen 105 frtot; ha levonom a kiadásokat a bevételből, marad 3 frtom. Hát 3 frtból vegyen ő ruhát, fizessen adót, ápolja betegét, fizesse a gyógyszerért, vegyen könyvet iskolába járó gyermekének, vegyen hust, sőt, gazdasági szereket, ha esetleg valakije elhal, azt temettesse el, adja férjhez a leányát, házasítsa ki fiát, fizesse, ha valami adósága van, a kamatot? Hátha az ilyen embert valami baj éri, ha pl. egy marhája elhull, akkor új adósságot kell csinálnia s akkor vége van. Hát nincs ez ellen semmi orvosság? A börze-spekulánsok s az általuk fizetett börze-ujságok tele torokkal kiabálják, hogy nincs, mert azt mondják Amerikában, Ausztráliában, a tengerentúl igen sok buza terem.

Aztán azt mondják: tultermelés van, sok a heverő buza. Ruhland, egy tudós német fiatal gazda vette magának azt a fáradságot, hogy beutazza a világot, hogy így meggyőződjék róla, hol van a tultermelés, hol a heverő buza? Mindenütt azt mondták neki: bizony közepes termés volt, sőt némely emberek éheznek is. Tehát ha sem tultermelés, sem heverő buza nincs, miért olesó a gabona? Ennek két oka van. Először rossz gazdasági politikánk. A kormány megengedte hogy búzánk kiszoruljon a német-, a franciaországi piacokról, úgy, hogy a nagy vám miatt oda nem vihetjük búzánkat. Másodszor megengedte a kormány, hogy Oláh- és Oroszországból a buza csekély vám mellett behozassék. Így a szemetes alsóbb rendű buza ellepi piacainkat és leszorítja a mi szép és jó búzánk

árát. A helyett, hogy a t. kormány az orosz vagy az oláh buzára kivetett volna 5 frtot, csak 1 frt 50 krt vetett ki és az élelmes és gazdag gőzmalmosoknak még ezt a potom 1 frt 50 krt. is elengedte.

A második oka annak, hogy a buza nagyon olesó, a börze-spekulánsok. A börzén, uraim, mindent a világon vesznek és adnak, sőt oly dolgokat is, amelyek nem is existálnak.

Ki van mutatva, hogy csak a budapesti börzén egy esztendőn át több buza adatik el papiroson, mint a mennyi száz esztendő alatt egész Magyarországon terem. Ez nyomja a szegény gazdákat, e mellett a börze-spekulánsok kiszívják a szegény ember utolsó csepp vérét és míg a népek ezrei tönkremennek, addig ők milliókkal gazdagodnak.

De nem lehet ezen segíteni? Igen! A kormány nyisson nekünk piacot a külföldön: Német- és Franciaországban; tessék nagyobb vámot vetni az orosz és oláh buzára, tessék megtiltani a molnároknak a kedvezményes áron behozott buzával üzött visszaéléseket, tessék a börzét rendbeszedni, vagy eltörölni és végre tessék a terményeket a vasutakon olesóbban szállítani. (Helyeslés a baloldal némely padjain.)

Minthogy pedig ez a költségvetés az általam felhozott bajokon segíteni nem fog, azt nem is fogadom el. (Helyeslés a baloldalon.)

— Február 17. —

A földmívelésügyi minisztérium költségvetése.

Béldy László Marjayval szemben azt vitatja, hogy a kis gazdánál még szomorubb helyzete van a közép-birtokosnak. Reméli azonban, hogy a kormány e szomorú állapotokon segít.

Gajary Géza váci képviselő félórán át beszelt, de annyi sületlenség egy három órás beszédnek is sok lett volna, amennyit ez az ur félóra alatt összehordott.

Szapary László gróf másfél órai érdekes beszédben a szociális kérdéssel foglalkozott. A fiatal gróf szép készültséggel és érdekesen adta elő nézeteit. Beszédéből látszott, hogy sokat foglalkozott a szociális kérdéssel, mert ugyancsak otthon érzi magát e sikamlós téren. A németországi, belga, francia és angol szocializmust hívta segítségül, hogy a szocializmus tulajdonképeni veszedelmes célját leleplezze. Beszért azokról az eszközökről is, melyek a tátongó nagy sebet begyógyíthatnák.

Zichy Jenő gróf szintén a szocializmussal foglalkozik. Magyarországon kétféle szocializmus van. Az egyik a szegénység szocializmusa, melynek betevő falatja sincs. A másik a politikai szocializmus. A szegénység szocializmusára az orvosszer az állam és társadalom együttműködése mellett, a munka megadásában van. A munkanélküli tömegeket át kell vinni oda, ahol munkáshiány van. Aki Magyarországon dolgozni akar, megélhet.

Kristóffy József: Szerinte az alföldi munkásmozgalom két elemből áll: a kisebb rész a fölforgató, a nagyobb az elégedetlen. Az elsőnek nem munka kell, hanem mások vagyona. Ezekkel szemben kérélehetetlen szigorúsággal kell elbánni. De meg kell hallgatni azok panaszait, kik fölforgató törekvések nélkül sorsuk javítására igyekeznek.

Kovácsy Sándor azt bizonyítgatja, hogy a kormány megtette köteleességét mindig. Nem is lehet okunk panaszra. Jobb viszonyok sehol sincsenek, mint nálunk. A gabona ára magasabb, mint a londoni piacon. Hát még mit akarunk?

— Február 18. —

A földmívelésügyi minisztérium költségvetése.

Werner Gyula, az erdélyi szászok politikai társadalmi és gazdasági hanyatlásával foglalkozik. Számokkal mutatja ki, hogy Tiszántul a románok egyre szaporodnak a magyarság rovására. A székelyföldön szintén szomorúak a viszonyok.

Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter; Földváry Miklósnak felelve, kijelenti, hogy a kormány foglalkozik a soroksári Dunaágnak csatornává leendő átalakításával s a Csepelsziget ármentesítésével.

A lótenyésztés emelésére újabb intézkedéseket tett. A gazdasági szakoktatás terén is több üdvös módosítást akar behozni s erre 30 ezer helyett 60 ezer forintot fog áldozni. A szőlők följutása céljából ezer számra hordják szét az oltványokat mindenfelé. A borhamisítás meggátlására alkotott utasítást átdolgoztatta. Az állategészségügy államosítására vonatkozó törvényjavaslat már elkészült. A munkáskérdésről szólva kifejti, hogy az állam fog gondoskodni munkáról. De azokkal a nemzetközi szociálistákkal szemben, kik félre engedik magukat holmi hazátlan naplopók izgatásaival vezetni s még hazájukat is készek megtagadni, azokkal szemben az államnak csak egy intézkedése van: a törvény könyörtelen szigora. Aki magyar ember léteére képes megtagadni hazáját, az az állam rokonszenvére ne számítson.

Még Thaly Kálmán és Miklós Ödön beszéltek a nélkül, hogy új eszmét hallottunk volna tőlük.

— Február 19. —

A földmívelésügyi minisztérium költségvetése.

Nyegre László kormánypártisága dacára is bevallja, hogy sok hibát és még több mulasztást követett el e téren a kormány. E hibáknak és mulasztásoknak lehet köszönni azt is, hogy a sertésvész milliókra menő károkat okozott. A dög ugyan megszűnt, de csak azért, mert a sertésállomány elpusztult.

Károlyi Sándor gróf azzal kezdte, hogy a földmívelésügyi politikát illetően a kormánypártban nincs egyetértés. Majd minden kormánypárti szónok másban látja a bajt s más-más orvosszereket ajánlgat. Ha nem volna szomorú, hát nagyon mulattató látvány volna, a mint a kormánypárti szónokok egymással vitatkoznak s egymást cáfolgatják. A miniszter sokat ígér, de tudjuk már, hogy ezek az ígéretek nagyon keveset érnek, mert beváltásukról közönségesen megfélekednek. Az alföldi szocializmus ráijesztvén a kormányra, most minden kormánypárti képviselő a munkások helyzetének javítását hangoztatja, anélkül, hogy ismernék a baj gyökerét és természetét. Azt gondolják, hogy a napszamosoknak van legrosszabb dolguk. Pedig dehogy. Sokkal rosszabb dolga van a kisgazdának, mert kis gazdasága után akkora terhet kell viselnie, akkora adót kell fizetnie, hogy a napszamos nem is sejti. Pedig egy 20—25 holdas gazdának nincs ám egy krajcárral se több jövedelme, mint egy szorgalmas napszamosnak. Különösen mióta a buzának nincs ára.

Egyedi Arthur szerint ne várjon a gazda mindent a kormánytól, hanem maga is segítsen a baján. (Közbekiáltás a néppárttól: Szívesen segítene, csak tudna.) Azután a lótenyésztésről, a lóversenyéről és hitelszövetkezetekről beszél.

Molnár János néppárti a néppárt nevében a kisgazdákat vette védelmébe. Beszédéből a következőket adjuk: Azt mondotta tegnap a földmívelésügyi miniszter ur, hogy aki dolgozni nem akar, azt a kor-

mány segítségben nem részesítheti. Igen helyesen és bölcsen van mondva. Azonban a boldog Magyarországon az uralkodó liberalizmus dicsőségére oda jutottak már az állapotok, hogy aki dolgozik, még pedig erősen, keményen, véres verejtékkel, az is éhezik.

Egy példát idézek erre nézve, még pedig éppen azon megyéből, hol a t. miniszter urnak nagybirtoka is elterül: Komárommegyéből. Egy barátom küldötte be az adatokat. Az eset a következő: (olvassa) „Komárommegyében a Vág mentén jó minőségű földekből álló gazdaság a legjobb helyen egy tagban van; a tag közepén a tágas tanya, melyet a gazda apától örökölt. 50 holdon gazdálkodik, melyből 24 hold első minőségű szántóföld, a legjobb karban, kitünő fölszereléssel, hogy mint minta parasztgazdaságot merném bemutatni bármily jury előtt. Négy nyomású gazdaságot folytat: 6 hold őszi, 6 hold tavaszi, 6 hold kapásnövény, 6 hold ugar. Minden 5 évben átrágyázva összes földjeit, meg is teremnek azok holdankint átlag 7 q-t. Ez 126 q. Ebből eladhat 10 q búzát á 6:50 = 65 forint; 30 q árpát á 6 forint = 180 forint; 15 q kukoricát á 3 forint = 45 forint. Összes bevétele tehát a gazdaságból: 290 forint. A többet felhasználja, mert állatokat nevel. Összesen 2 igás ló, 4 igás ökör, 3 tehén és 8 nevelendék. Összesen 17 darab van istállóján. Mivel pedig 6 év alatt a 26 hold réjtjének legnagyobb része az árviz martaléka, most is víz alatt áll, azért állatjai számára a széna takarmányból többet kell fentartania. Az állatnevelésből bevett évente circa 150 forintot. Sertésekéből évek óta nincs jövedelem, mert a vészben elhullottak, az állomány tehát újból szervezendő. Méhekéből, gyümölcsből bevesz átlag 30 forintot.

Hogy gyermekei nevelésére annál többet tudjon fordítani, a községben levő szép házat is kiadta gyógyszerárnak, ennek év bére 150 frt, maga pedig künn a tanyán lakik és vezeti gazdaságát. Összes jövedelme tehát legmegfeszítettebb szorgalma után, mindent összevéve, még a házbért is beszámítva: 620 frt. Lássuk ezzel szemben terhét: földadó 26 frt 44 kr, házosztályadó 2 frt 80 kr, házbéradó 23 frt 25 kr, I. osztályu kereseti adó 2 frt, II. osztályu kereseti adó 6 frt, általános jövedelmi adó 18 frt 60 kr, tiszta nyereség után 7 frt 50 kr, utadó 7 frt 45 kr, legelő adó 9 frt 86 kr, iskola adó 16 frt 36 kr, párbér 1 frt, általános biztosítás tűz ellen 45 frt, kovácsnak évente 25 frt, bognárnak 12 frt 50 kr. Cselédek: egy kocsis 50 frt, egy szekeres 50 frt, ostoros gyerekek 25 frt, szolgáló 30 frt, nyári napszamosokra 65 frt, épületjavítás 25 frt s most 1897. elején kapja a Vág-balparti ármentesítő társulat értesítését, mely szerint ármentesítési költség címén ezentul holdankint 1 frt 44 kr fizetendő visszamenőleg 1896-ra is és ezután 50 évig, mely összeg azonban még nincs végleg megállapítva, mert a szükséglet szerint még emelkedni fog. Ez újabb 72 frttal összes kiadása 551 frt, szemben a 620 frt bevétellel, mint végeredmény 50 hold föld, 17 db. állat, gyümölcsös és méhes után, hozzá adva a 150 frt házbért is, évi 69 frt tiszta jövedelem mutatkozik. Ez egy hosszú és igen fáradságos és nagyon szorgalmas munkában töltött évek összes jövedelme; pedig ez a gazda egyike a legelsők-, legjobbak-, legjózanabb- és legértelmesebbeknek. Még csak azt adom hozzá, hogy gazdánk még nem fizetett a 69 frt tiszta jövedelemből kéményseprőt, csószát, kanászt, révész, csordapásztort és oly községben lakik, melynek pótdója nincs és családapa, kinek 8 gyermeket kell nevelnie.

T. Ház! Ez egy példa és az a legszomorubb

benne, hogy nem egy, hanem egy az ezer közül, mert ezer meg ezer van hozzá hasonló.

Mi ennek a következménye t. Ház? Az, hogy szemlátomást napról-napra fogy a kisbirtokosok, a kis gazdák száma és nem nagyítom a dolgot, mert mindenki meggyőződhetik és tanubizonyságot fog melletttem tenni, ha azt állítom, hogy a járásokat sorba vehetjük és néhány vidéket kivéve, alig találunk a járásokban két-három egész telkes gazdát, de a legtöbbet olyant, a ki $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{12}$, $\frac{1}{24}$, $\frac{1}{32}$, $\frac{3}{64}$ -ed telekkel bír. Szóval, már évek előtt megmozdult a föld Magyarországon, vagyis megszűnt állandó érték lenni, pedig a földet eddig ingatlanak, vagyis állandó értéknek neveztük és tartottuk, melynek minden tulságos mozgósítása csak értékesökkenéssel jár. Épen azért a földnek állandóságát minden áron föntartani, annak tulságos felaprózását minden áron meggátolni kellene, mert ez csak a földnek kizsarolására vezet. Már pedig kizsarolni a földet két-három esztendő alatt is könnyen lehet, de 15—20 esztendő is beletelik, míg ismét termékeny lesz. Példa rá a Karst-hegység Fiume tájékán, mely egykor dus lombozatu erdőknek volt talaja és mihelyt a velenceiek kizsákmányolták és kizsarolták, évszázadokon keresztül sem lehetett azt többé megtermékenyíteni, hanem most is kopár sziklacsoport az.

És midőn e földingásnak nem is első, hanem erősebb lökéseit éreztük, vagy husz esztendő előtt, midőn panaszok és jajszók emelkedtek, midőn azt mondták értelmes és gondolkozó fők, hogy ez beteges állapotnak a tünete, ez veszedelemmel jár és hogy ez a mezőgazdaságnak bünös gyökere, akkor egy államférfiu kiadta azt a szerintem rettenetes, mind a magyarságra, mind nemzeti önértetünkre, mind nemzeti öserönkre nézve egyképen végzetes jelszót hogy „mind-egy akárkié legyen a föld, csak az adó legyen érte megfizetve“, (Zajos fölkiáltások jobbfelől: Ki mondta? Senki sem mondta.) Én t. Ház, ugy vagyok értesülve . . . (Folytonos zaj és fölkiáltások jobbfelől: Ki mondta?) azt akarom megmondani. Én ugy vagyok értesülve, hogy Tisza Kálmán mondta. (Zajos felkiáltások jobbfelől: Nem igaz!) T. Ház! Lehet, hogy nem igaz és rosszul vagyok a személyt illetőleg informálva, de hogy mondatott és pedig a kormánypárton mondatott, az tény. (Zaj.)

Zichy Jenő gr.: Kerkápoly mondta!

Molnár János: Különbén az ugy sem lényeges, hogy ki mondta.

Nem akarom, t. Ház, bővebben fejtegetni, hogy miként képezi a kis gazda minden nemzeti, politikai, társadalmi életnek és nemzeti közjólétnek is alapját, csak két példára utalok, t. i. Velencére és Angliára. Ott volt a híres, a fényes velencei köztársaság és virágzásának delelő pontján mit tett? Kizsarolta, elpusztította Velencét és Istriának bőven termő híres lejtőit; Karsztá tette Dalmáciát és Moreát! és ime mihelyt ellökte maga alól a talajt, mihelyt tönkre tette a kisgazdát, azonnal hanyatlani kezdett és nemsokára le-tűnt a világ szinpadáról.

Ott van Anglia, hol egész nagybirtokokat vadász-területekké, parkokká alakítottak át és — ugyszólván megszüntették a kisgazdaságot. És mi történt? Roppant nagy és kifejlett ipara és világkereskedelme lévén Angliának, azonnal nem lehetett látni a változást, de máris nagyon függő viszonyba kezd jönni Észak-Amerikától a mezőgazdaság terén, már pedig a mezőgazdaságban való függőség még eddig mindig és mindenütt maga után vont a politikai függetlenség elvesztését is. Hogy ezt azonnal nem érzi Anglia, az nagyon termé-

szetes, mert hiszen nem 50—60 esztendő szerint szoktuk mérni a nemzetek életét.

Látván tehát a néppárt azon veszélyt, mely a kiskisgazdának elszegényedéséből és tönkremenéséből a hazát és különösen a magyarságot fenyegeti: egész lelkesedéssel és szíve-lelke minden tehetségével fölkarolta a kiskisgazdát; arra törekszik, hogy azt az elzülléstől, a tönkretételtől megmentse és programjában bőségesen ki is fejtette, hogyan és miképpen szándékozik mindezt eszközölni. Éppen ezért t. Ház, mi sem oly akadémikus szóváltásokba, a milyeneknek fültanui voltunk itt a napokban, sem vitákba nem elegyedünk, hanem egyszerűen hangoztatván programunk idevágó pontjait, azoknak megvalósítását sürgetvén, követelvén, szorgalmazván, várjuk és kérjük a t. kormánytól a mezőgazdaságra vonatkozó, annak emelését és különösen a kiskisgazdák megmentését célzó törvényjavaslatokat, mert ezeket benyújtani nem az ellenzéknek, hanem a kormánynak volna kötelessége. (Ugy van! balfelől.)

Várunk, várunk, de — úgy véljük, — hogy nagyrészt hiába várunk. Én, t. Ház, igazán és szívből tisztelem és becsülöm az igen tisztelt földmívelési miniszter ur személyét, de attól a rendszertől, a melynek ő nemcsak hive, hanem egyik előharcosa, nem várok semmi jót. (Helyeslés a baloldalon.) Megmondom miért? Azért, mert aki nagy dolgokat akar művelni, a milyen a mezőgazdasági válság megszüntetése és a szocializmusnak megoldása volna, annak először is alkotó képességgel és lelkesedéssel kell bírnia; már pedig a liberális rendszer, meggyőződésem szerint, nem alkotó, hanem romboló természetű és nem föllángolás, de kialvás.

Éppen ezen okokból nem fogadom el a költségvetést. (Helyeslés a baloldal hátsó padjain.)

Tisza István: Az ellenzék sűrű ellentmondásai közt mintegy félóráig beszél össze-vissza mindent, hitel-szövetkezetekről, kiviteli jutalomról, munkáskérdésről stb. oly magas hangnemből, mintha értene a dologhoz.

— Február 20. —

A szabadságharc ünneplése.

Kossuth Ferenc: miután jövőre ötven esztendeje lesz a szabadságharcnak, indítványt nyújt be, hogy ez évforduló nemzeti ünneppé tétetvén, megünnepeltessék.

Bánffy Dezső nem ellenzi a 48-ki vívmányok megünnepelését s miután jövő évi április hó 14-én lesz ötvenedik évfordulója a 48 ki törvények szentesítésének, hajlandó e fejedelmi tény megünnepelésére javaslatot állni a ház elé. De a 48-ki harcok megünnepelését nem tartaná helyes dolognak s azért Kossuth javaslatának elvetését kéri. A ház elveti Kossuth javaslatát.

A földmívelésügyi minisztérium költségvetése.

Bartha Ödön különösen a kormánypárti szónokokkal vitatkozik. A szocializmus orvosságát a szövetkezetekben látja. De ez nem elég. Ily súlyos bajt egy orvosszettel nem lehet gyógyítani. Hitelt kell nyitni a népnek, de vigyázni kell, hogy a könnyű hitel folytán még jobban el ne adósodjék a nép.

Lukács László pénzügyminiszter: A resicai bányaszerencsétlenségéből kifolyólag **Asbóth János néppárti** képviselő interpellált, melyre felelni óhajtok. Az interpellált képviselő ur csodálkozik, hogy a resicai bányánál oly gyakran fordul elő szerencsétlenség. Pedig ez érthető. A szénbányászat a legveszedelmesebb foglalkozás.

Asbóth János néppárti: A bányászat nem veszedelmesebb foglalkozás nálunk se, mint másutt. Másutt is vannak bányák, de annyi szerencsétlenség sehol nem fordul elő. Számokkal bizonyítja be, hogy nálunk legtöbbször esnek áldozatul e foglalkozásnak. Ha ez így

van, a fölügyelet hiányos voltában kell a hibának lenni. Ha lelkiismeretesebb volna a fölügyelet, annyi szerencsétlenség nem történnék. Sajnálja, hogy e tekintetben a miniszter nem tesz semmit.

Lukács László miniszter válaszolt Visontainak is. az aninai bányásztrájk ügyében beterjesztett interpellációjára.

Visontai nem vette tudomásul a választ de a ház igen.

Kossuth Ferenc interpellált a krétai lázongás ügyében s azt kérde: Igyekeznek-e a hatalmak Kréta szigetén arra, hogy Törökország és Görögország között a fegyveres összeütközést meggátolják?

— Február 22. —

A földmívelésügyi minisztérium tárcájának tárgyalása.

Sólymossy László is a szocializmus vessző paripájára kapott föl. Szerinte a munkások, akik jajgatnak, hazudnak. Azért jajgatnak, mert nem akarnak dolgozni. Aki dolgozik, az nem éhez. Van munka Magyarországon. De a szocialisták nem munkát, nem megélhetést keresnek, hanem más ember pénzét akarják. A hitbizományokat nem eltörölni kell, hanem szaporítani.

Polónyi Géza különösen Rosenberg képviselő azon javaslatával foglalkozott, hogy azoknak, kik a buzát kiszállítják külföldre, adja az állam jutalmát, hogy úgy minél több buzát iparkodjanak kivinni. Polónyi kimutatja, hogy ez a javaslat csak a kereskedőknek hozna hasznot, de termelőknek nem, mert külföldre nem a termelő, hanem a kereskedő szállít gabonát. Mi nekünk pedig a termelőn kell segíteni, nem a kereskedőn. Hisz a kereskedőnek van haszna elég, mind meggazdagszik. De a termelőnek nincs haszna.

Asbóth János néppárti rámutat azokra az ellentmondásokra, melyek a kormánypárt szónokainak beszédeiben találhatók. Nem kárörömmel, hanem őszinte örömmel jelzi az ellentmondásokat, mert ebben fordulatot és javulást lát.

A mult országgyűléseken a kormánypárt egyhangulag tagadta, hogy mezőgazdasági válság volna. Szerinte azt csak az ellenzék találta föl. De most a kormánypárt maga hirdeti, hogy a mezőgazdaság terén nagy válság van. A jelen vita alatt láttuk kibontakozni azt a két elkeseredett áramlatot, mely már évek óta küzd egymással: a tőke és földbirtok harcát. A tőke uralmát sokan öntudatlanul támogatják. Ez az áramlat éveken át igyekszik aláásni mindazt, mi Magyarországon a magyar nemzet testében a történelmi rétegeket képezi. Ezen történelmi rétegek között legfontosabb réteg maga a magyar föld népe és az azzal rokon becsületes, szorgalmas, hazafias kisiparos osztály, melyek erkölcsi és anyagi alapjaikban vannak megtámadva a nyílt és rejtett uzsora mindenféle nemével, a közterhekkkel való tulterheléssel, a politikai, gyakran a közigazgatási és igazságszolgáltatási jogvédelem elégtelenségével. Hallottuk azt, mire eddig nem volt példa, hogy magyar ember megtagadta a hazát, a családot, a vallást, mert a szocializmus apostolai azt prédikálják neki: mindez semmi, csak egy eszme van: a has! Én is azt vallom, hogy akik hazafiság és Isten ellen izgatnak, törvényszék elé állítandók. De ekkor helyezték vád alá azokat is, kik okai annak, hogy ebben az országban nincs többé tekintély, csak hatalom, és hatalom is kettő van: a pénz s a zsandár szuronyai.

Kár, hogy a pénznek oly nagy hatalma van. S mégis a földre haragszanak, nem a pénzre. Nem a föld, nem a föld népe a bűnös, hanem a lelketlen kincs, a pénz, melynek ott a hazája, hol bő aratást remélhet.

T A R C A

Bánffy tata, mint gazda.

(Igaz história.)

Láttuk Bánffy bárót a fölrati vita alkalmával Plátó bölcész szerepében, aki néhány ezer esztendővel ezelőtt állítólag mondotta volna azt, „az okos hallgat, a bolond beszél.” Azért szoritotta hát ki Zichy grófot, Ugront és akarta kiszorítani Apponyit az országházból, hogy ott csak ő és csakis ő beszélhessen; kivüle más senki. Láttuk továbbá a főminisztert Madách szerepében, mint költőt, kinek munkájából meg azt idézgette, hogy az embernek az ördöggel is szabad szövetkezni, hogy cél-

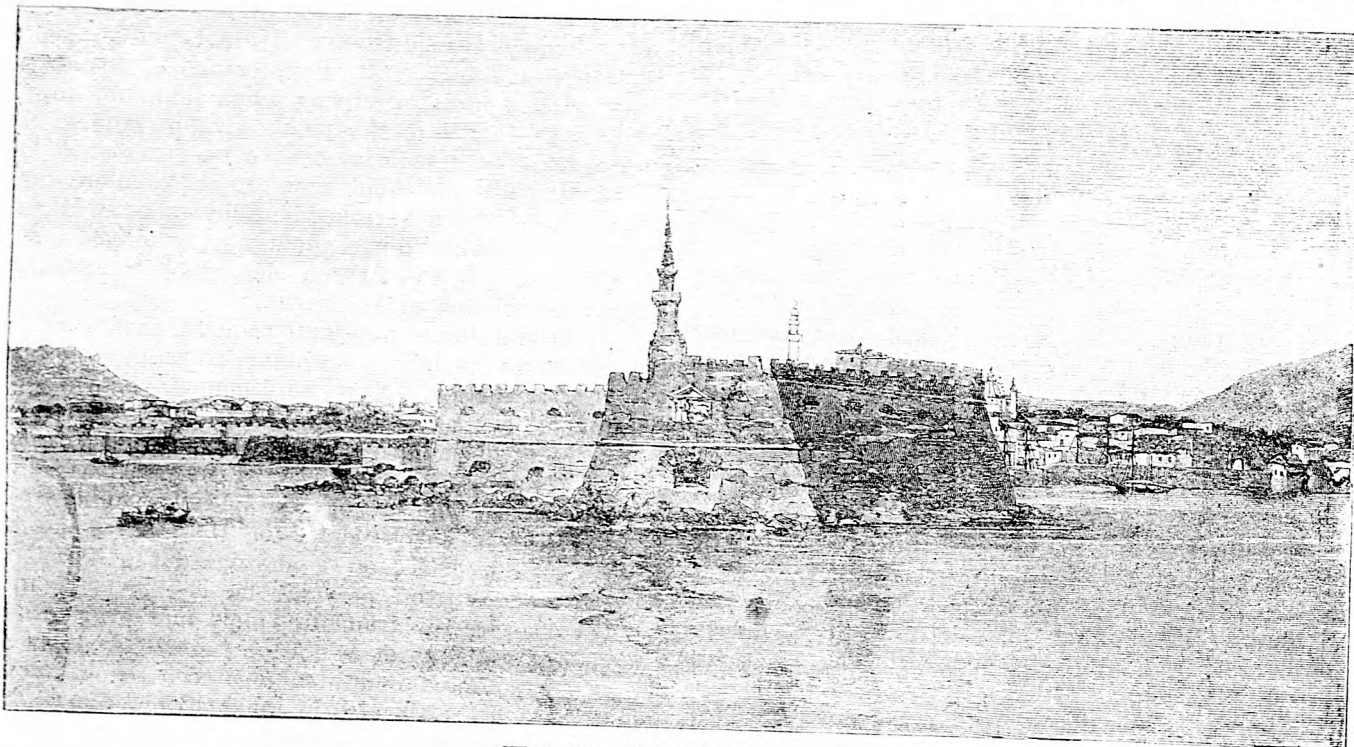
uram, hogy én sehogy se tudom gyalog eszemmel fölfogni és elérteni, hogy én oly valami is lehessen, amihez egyáltalán nem értek, ami nekem nem tanult mesterségem. Aztán azt meg éppenséggel nem tudom megérteni, hogyan lehessen valaki egy személyben kertész is, meg erdész is?

— Hát ugy Mihály szógám, mondá szelidebb hangon a nagyur, hogy hétfőn leszesz kertész, kedden leszesz erdész, szerdán kertész, csütörtökön erdész, pénteken kertész, szombaton erdész; végre ráadásul vasárnap lehetsz kertész is, meg erdész is egyszerre. — Most ugy-e hogy érted?

— Kérem alássan még csak most kezdem a dolgot igazán nem érteni, válaszolt ismét a kertész.

— Hát mit kezdesz még csak most igazán nem érteni te szerencsétlen? kezdé ismét még szelidebb hangon a nagyur.

— Hát csak azt kezdem nem érteni, megkövetem alássan a kegyelmes urat, folytatja leverten, szomoruan, majd kétségbe esve a kertész, hogy hogyan vállalhas-

Kandia, Kréta régi fővárosa.

ját elérhesse. Láttuk Bánffy a választások megcsinálásában, mint nagy államférfit, aki azt tartja, hogy az alkotmányos életben nincs szükség ellenzékre; a kormánypárt maga is elvégezhet mindent.

Láttuk a főminisztert, mint őszerezt a levélgyűjtésben. Láttuk a levél titok megőrzésében, mint párját ritkító gavallér embert, akit gavallérságban még Gajári ujságíró se tud fölülmulni; pénzgyűjtés dolgában pedig még maga Rothschild is tanulhatna tőle.

Lássuk most ezt a nagy embert jószágán, otthonában, mint gazdát. Mert őkelme, mint a fentebbiekből kitűnik, mindenhez ért ám.

— Miska te, szolt egyik napon kertészéhez, te mától fogva kertész is leszesz, meg erdész is egy személyben. Érted?

— Igenis nem, válaszola a kertész.

— Micsoda? mordul kertészére a nagyur. Hogy mered uradat, istenedet, meg nem érteni?

— Hát csak ugy, könyörgöm alássan, kegyelmes

sak én el olyan hivatalt, amihez egy cseppet sem értek, — amit nem tanultam?

— Csak az a bajod, csak ez aggaszt, egyéb semmi? kérdé mosolyogva Bánffy a kertésztől.

— Csak ez uram, válaszola ismét a kertész.

— No ha egyéb bajod nincs, ezen aggodalmadat azonnal eloszlatom. Hát te számár, nézz engemet, mikor és hol tanultam én a bölcészetet, a költészetet? Ugy-e, hogy sehol! Legalább teneked tudni kéne erről valamit, mert gyermek korod óta a családunknál vagy, ugyszólván együtt növekedtünk föl, együtt kerülgettük az iskolát; és ime most mégis én vagyok az országgyűlésen a legnagyobb bölcész, a legnagyobb költő. A világ összes bölcészeit, költőit a fejemben hordom, amint nekem azokat az én udvari íródeákomból, Beksics összeállítja. A politikai és társadalmi illemről, meg a szónoklatról nem is akarok szólni, mert hogy ebben az országban a legeslegelső én vagyok, az általán el van ismerve. Az elsőre nézve Vészi, a másodikra nézve pedig maga gróf Apponyi állították ki részemre a bi-

zonyitványt. Meghiszem azt. Nem is lehet másképp, mert úgy-e, hogy mind az illetant, mind pedig a szónoklatot itt köztetek tanultam meg, töletek sajátítottam el.

Ez utóbbi szavak hallatára szégyenpir futotta el a kertész arcát és szemeit lesütve, lehorgasztott fővel állott ura előtt.

— No hát folytatá tovább belemelegedve Bánffy, tanultam-e én valaha a miniszterséget, vagy pláne a főminiszterséget? Ugy-e hogy nem! És mégis olyan főminiszter vált belőlem, amilyen se előttem nem volt, se utánam nem lesz soha, de soha! Mert fogadom, hogy engemet örökön örökké, amíg csak alkotmányosság lesz, még a második ezredév végén is emlegetni fognak; — nem csak a kormánypártiak, akiket urrá tettem, hanem még az ellenzékiek is, akiket egészen agyonnyomorítottam.

Ugy-e Miska, hogy igazam van? Mert ilyet még az anglus se pipált, pedig hát már az csak híres nép az egész kerek világon.

szolgálhasson ő szegény létére két hivatalt egy fizetésért? Ezt a kételyét akként oszlatta el ura, hogy biztosította őt arról, miszerint jövőre ő is kettős fizetést ad Mihálynak. Még pedig úgy, hogy januárius elsején kikapja Mihály a július elsejéig esedékes kertészi, július elsejétől pedig a december 31-kéig esedékes erdészi fizetését.

— Érted-e ezt fiam Mihály? Kérdé tőle ura.

Mire Mihály megint csak azt válaszolá:

— Igenis nem.

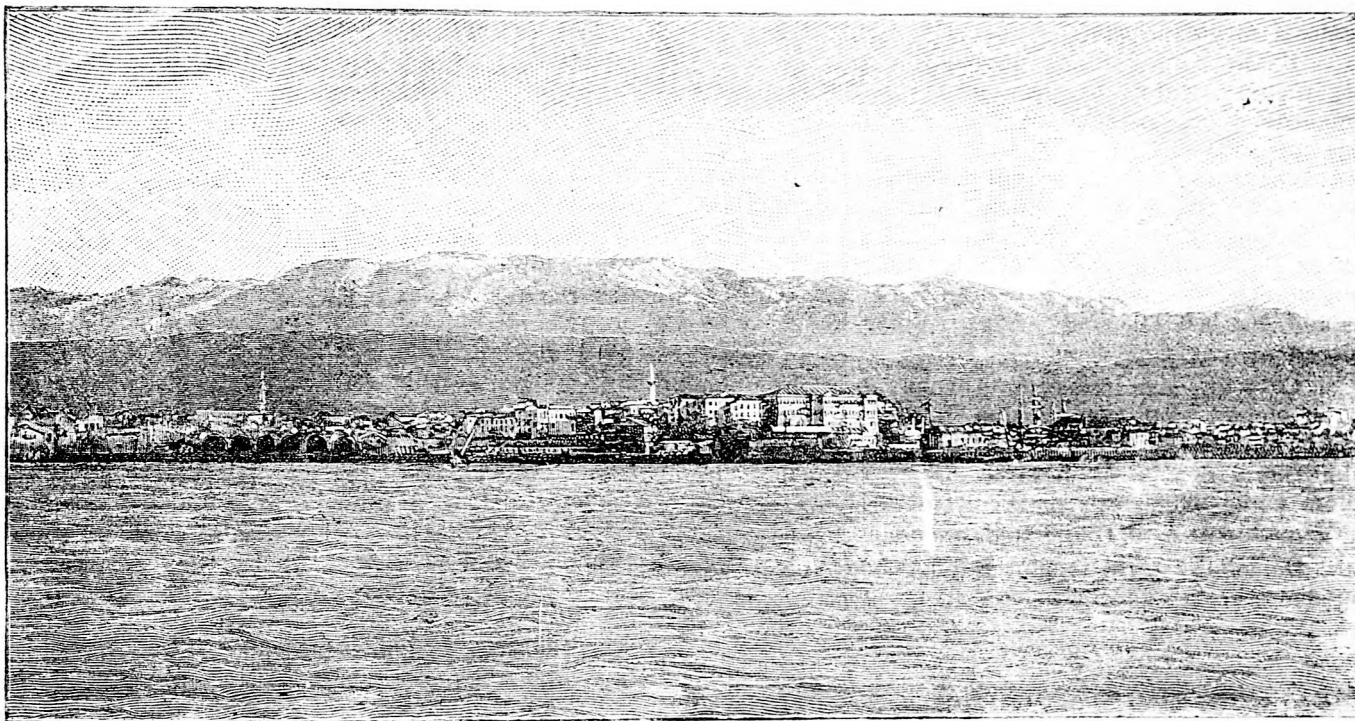
Még most is gondolkozik talán ura furfangján, ha még eddig bele nem unt kettős hivatalába.

Hétfőn este a mi Mihályunk lepihent, mint kertész, kedden már mint erdész ébredt föl. Vállára veszi a mordályt, nyakába a tarisznyát s indul ki az erdőre.

Utközben találkozik urának egyik ismerősével, ki éppen látogatóba ment a báró urhoz.

— No hová Mihály? szólítja meg az ur a kertészt.

— Az erdőre, válaszola Mihály.

Kanea, Kréta mostani fővárosa.

— Már ami igaz, az igaz, mert azt letagadni nem lehet, még Perczel miniszter urnak se.

— Hallgass számár, mit értesz te a magas politikához, mordult kertészére a nagyur. Tudd meg azt, hogy akinek az Isten hivatalt ad, annak észt is ad hozzá, mint nálam tette.

Ezt már a kertész is elérte és rögtön megadta magát, és kijelenté urának, hogy ezen fölvilágosító és megnyugtató szavak után maga is elhiszi, hogy beválik erdésznek, elvállalja az erdészi állást, mert azt, amint kegyelmes ur az imént mondá, az Isten adja és így észt is fog hozzá adni. Ha a kegyelmes urtól kapta volna ezen új hivatalt, akkor észt dolgában nem igen bizott volna magához.

Miután az ügyet a kettős hivatalra nézvést ily szépen dülőre vitték, most még csak azt szerette volna kitudni Mihály, hogy vajjon a kettős hivattal dupla lénung, azaz, hogy kettős fizetés fog-e járni? Mert úgy gondolá ő magában, ha ura oly gazdag létére nem ingyen, hanem nagy fizetésért szolgálja a hazát, hogy

— Mit csinálsz te az erdőn? faggatja tovább az ur Mihályt.

— Hát csak azt, felelé Mihály, hogy én ma erdész vagyok és így tisztelnél fogva az erdőt tekintem meg.

— Megbolondultál Mihály, vagy mi bajod szegény ember? beszél tovább az idegen ur.

— Már mért bolondultam volna meg? felel ismét Mihály.

— Hisz te eddig kertész voltál, hogy lehetsz most meg erdész?

— Hát csak úgy, beszél Mihály, hogy hétfőn kertész vagyok, kedden pedig erdész. Ma pedig úgy tudom, hogy kedd van.

— Hát aztán, faggatja tovább az idegen ur Mihályt, hogy lesz szerdán és a többi napokon?

— Szerdán ismét kertész leszek, csütörtökön erdész, pénteken kertész, szombaton pedig erdész. Végre vasárnap kertész is, meg erdész is leszek egy személyben.

Erre már aztán nem volt elkészülve az idegen ur. Oda kiált hát a kocsisának: Hajt, ahogy csak tudsz,

mert úgy látszik ez a szegény Miska megbomlott. Még utóbb közénk lövöldöz.

A vendég megérkezvén uri barátjához, Bánffy báróhoz, azzal állít be:

— Te Dezső, a kertészed megbomlott.

— Már hogy bomlott volna meg? Ép annak az esze, akár az enyém, válaszolá Bánffy.

— Hát csak úgy, jegyzé meg a vendég, utközben találkoztam vele, beszédbe ereszkedtünk és én csodálkozásomnak adtam kifejezést a fölött, hogy ő kertész létére puskával a vállán az erdőnek tart. Mire ő azzal nyugtatott meg, hogy ő kertész is, erdész is, egy személyben. Ezen válaszára én még jobban elcsodálkoztam és azt a megjegyzést tettem, hogy hogyan lehetséges az. Hát csak úgy mondá Mihály, hogy ő hétfőn kertész, kedden erdész, szerdán kertész, csütörtökön erdész, pénteken kertész, szombaton ismét erdész, végre vasárnap kertész is, erdész is, egy személyben. Ekkor az lehet ami akar, tehet amit akar, mehet ahová akar, akár a kertbe, akár az erdőbe. Hát nem bolond ember-e az, aki így beszél?

— Már hogy volna bolond, mikor azt én rendelem így, hogy egy embert meggazdálkodjam, egy ember fizetését megtakarítsam.

Bánffy bárónak ezen fölvilágosító szavaira a vendég rögtön fogatott és gyorsan távozott, nehogy az erdőszélén szerencsésen elkerült veszély valahogy itt érje utol.

Ezek után érthető és világos lehet mindenki előtt, hogy ez az ember így és nem másképp csinálta meg az országos választásokat; érthető lesz, hogy ez az ember Blaskovits levelét oly uton, amint azt előadta, megszerezte, a levelet az országgyűlés elé vitte; és érthető lesz az is, amit ez az ember össze vissza beszélt az országgyűlésen.

Csak az nem lesz érthető soha, de soha, hogy ez az ember, akár tetteit, akár beszédeit, akár eszejárását tekintve és mérlegelve Magyarországnak teljhatalmu kormányzója és hogy az Osztrák-Magyar birodalom külügyminisztere ezzel az emberrel tanácskozott a világpolitikáról, Berlinbe utazása előtt.

De tehet-e arról megint Bánffy, hogy olyan közmondás is van a világon: „ha ló nincs, a szamár is jó.”

H I R E K.

Szentlélek kegyelme. Omorról írja levelezőnk, hogy Balog Imre ottani lakos negyedmagával, vagyis egész családjával visszatért a kath. egyház kebelébe. Ugyan-csak ilyen örvendetes esemény hírét vettük P.-Ladányból is, ahol Acs István hagyta el a tévelyt.

Uj kath. kör. Mint *zaránki* levelezőnk írja, folyó hó 16-án ott is megalakult a kath. kör egyelőre 40 taggal. Az Isten áldása legyen működésén!

Jótekonyság. A *p.-családi* templom kijavítására begyűlt eddig összesen 1295 forint, mely összeg azonban még megközelítőleg se elég a javítási munkálatok költségeinek fedezésére, miért is a templom-renomáló bizottság nevében Schubert Károly k.-tanító és Csóka János templomgondnok a hívek kegyes adományaiért esedeznek a következő fölhívásukban:

Jézus és a bold. szűz Mária szent nevében fordulunk hozzátok, mint jámbor, keresztény testvérekhez s a „Magyar Néplap” buzgó olvasóihoz, ajándékozottok meg adományaitokkal, hogy rozzant s már-már leszakadni akaró templomunkat az Isten dicsőségére, a bold. szűz Mária tiszteletére felépíthesse igen szegény községünk. A szives adomány küldését P.-Család. Sopronmegye. U. p. Iván. Csóka János nevére kérjük. Minden jó szívű adakozónak fizessen meg Isten és égi királynőnk a boldogságos szűz Mária!

A Lepsényi-név üldözése. Ne vegye bűnömül a jó Isten, hanem mikor rá gondolok arra a gyűlöletre, melyel az egyház ellenségei a cimben foglalt név iránt viselkednek, némi irigység száll meg, mert látom, hogy azokból áll a gyűlölők tábora, akik a Jézus szent nevét is gyűlölik. De irigylem azokat is, akik e név tisztelete miatt kénytelenek üldözést szenvedni. Ilyenek pedig mindazok, akik Lepsényi tiszteletére összejöttek akkor, mikor ő fogságából kiszabadult s akik közül hármat: Kaas Ivor bárót, Kontúr Béla doktort és Biró Zoltán hírlapíró-t vád alá helyezték és ügyükben a jövő hó 30-án fog végtárgyalást tartani a törvényszék.

A mi sajtópöreinkből. A rendes heti hireink közé tartozik számot adni a sajtópörünk kimeneteléről. Mert tudvalevő, hogy a közbíró gondoskodása folytán legalább egy sajtópörünknek minden héten kell lennie. — A hétfőn tárgyalt pört az ügyészség a *Krest'an* című tót nyelvű lapunkban megjelent egyik ártatlan közlemény miatt indította egy még ártatlanabb 74 éves öreg ember. *Rojkó* András volt forgácsfalvi nyug. plebános ellen, aki már a sir szélén állván, bizonyára jól meggondolja, hogy csak olyant cselekedjék, ami a legfőbb pásztor előtt kedves. Ez oktalan meghurcolással most akarata ellenére az ügyészség is hozzájárult, hogy egy gyémánttal több ragyogjon majd abban a koronában, melyet az Ur Jézus készített öreg szolgája részére a mennyországban. Magától értetődik, hogy a jó öreg urat a zsidók miatt vádolta az ügyészség, mintha izgatott volna ellenük, pedig csak a keresztény vallását védelmezte. Igazán különös, hogy mihelyt ezt a vallást védelmezi valaki, azonnal vétkezik a zsidók ellen. Az esküdtek azonban orrára koppanítottak a katolikus érzelmet üldöző közbíróknak és a derék öreg urat fölmentették.

Takarék- és kölcsönszövetkezet. Sopron-Tamásiból írják lapunknak, hogy a zsidó pénzüzérkedés és uzsora leküzdése céljából szövetkezetet létesített a kereszténység. A szövetkezetnek eddig 226 tagja van, akik összesen 435 darab részvényt jegyeztek. Jelenleg négy boltos zsidó van a községben, akik el vannak rá készülve, hogy ha a szövetkezeti bolt megnyílik, ők vándorolhatnak Judapestre, az új Jeruzsálembé, mert bizonyosra veszik, hogy attól a pillanattól kezdve az ő boltjuk küszöbét keresztény ember lába többé keresztül nem lépi. Kétségtelen, hogy ha az új szövetkezet csak negyed-részt takarítja is meg annak, amit eddig a községbeli négy zsidó boltosnak haszonképp juttatott, már az is szép kis összeget fog kitenni. A mozgalmat tehát csak örömmel üdvözölhetjük, mert annak a szegény kizsartolt népnek a könnyebbségére céloz, amelyet az ág is huz. Az Isten áldása legyen az értelmes keresztény nép önvédelmi harcán!

Megöszült a rémülettől. Szinte hihetetlen, de szemtanuk által igazolt eset történt a napokban Pupa Mitru teregovai 25 éves legénnyel. Az illető a szomszédos Zigrád községbe ment, hogy egykori szeretője, Muntány Tódor, ottani lakos leánya lakodalmán részt vegyen. A falu a hegyen át vezető uton két óra alatt

érhető el, míg ellenben a hegy alatt elnyúló porta orientális nevű vasúti alaguton keresztül az ut sokkal rövidebb. Fülével a sinekre feküdvé, Popa semmi dübörgést nem hallott és így az alaguton át vette útját. Vagy 10 percig haladhatott a sötét alagutban, midőn tisztán hallotta egy közeli vonat zakatolását. A dübörgés mindegyre nagyobb lett és a szerencsétlen előtt úgy tűnt föl, mintha a vonat már nyomába volna. Popa vad futásnak eredt, de ekkor a vonat vörös szemei már láthatók voltak az alagut első nyílásánál. Minden erejét összeszedte és rohant tovább, de rémületére a távolság közte és a vonat közt mindegyre fogyott. Irtózatossal halálfelelém vett rajta erőt, de az életföntartási ösztön csak vitte tovább és szerencsére éppen abban a pillanatban ért ki az alagutból, midőn a vonat mellelte elrobogott. Popa összerogyott és csak egy órai pihenés után folytathatta az útját. Muntján házához érve, a lakodalmas nép Popa láttára keresztet vetett. Popa haja ősz volt, mint egy 70 éves aggastyáné. Tükröt tartottak Popa elé, ki midőn meglátta magát benne, szóltanul összerogyott. Hőféhér lett halálos ijedségében és a Délvidék hegylakói most dalba szövik Popa Mitru nevét, ki ősz hajjal jelent meg egykori szeretője lakodalmán.

A pápa egészsége. Egy római ujság nyomán az a hír terjedt el ma, hogy a pápa aggasztóan beteg. Rómából éjjel azt jelentik, hogy a pápa teljesen jól érzi magát. Tegnapelőtt mintegy 100 ember előtt misét mondott a trónteremben, azután pedig kihallgatást adott a würzburgi, lyoni és carcassonei érsekeket és a montanbani püspököt fogadta, ma pedig a kardinálisok és prelátsók gyűlésén elnökölt és résztvett a kongregáción, mely boldog Zakariásnak, a Barnabás-rend megalapítójának szentté avatásáról végleg határozott. Lapponi dr., a pápa orvosa egy ujságírónak kijelentette, hogy a pápa egészsége teljesen kielégítő.

Lovagias ügy. Marsovszky Endre alsó lendvai néppárti képviselő úgy értesült, hogy Merkly Antal letenyei főszolgabíró személyéről sértő nyilatkozatot tett volna. Erre Marsovszky megbízása következtében Szabó István orsz. képviselő Lantheiner Oszkár közjegyző fölkeresték Merkly főszolgabírót, megkérdezték: igaz-e, hogy Marsovszky urról sértő nyilatkozatot tett volna? Merkly főszolgabíró kijelentette, hogy az egész hír alaptalan hazug rágalom, mert hogy ő Marsovszky Endréről sértőleg nyilatkozott volna, az nem igaz. E szavainak nagyobb nyomatékául a következőket állította ki: „Nyilatkozat. Alulírott czennel kijelentem, hogy én Marsovszky Endre orsz. képviselő urat soha és senki előtt a következő kifejezésekkel: „kalaposinas“, „kertészinas“, „zsivány“ és „koldus kutya“ nem illetem, őt egyáltalán soha nem sértettem s erre még nem is gondoltam. Letenye 1897. február 8. Merkly főszolgabíró.

Le a halálbüntetéssel. Egy amerikai bíró azt a javaslatot vetette föl, hogy törüljék el az Egyesült-Államokban a halálbüntetést és ehelyett más, sokkal praktikusabb büntetést ajánlj. Azt indítványozza az amerikai bíró, hogy *ítéljenek el minden gyilkost élet-hossziglani munkára, hogy eltartsa ebből a munkából áldozatának árvaít és özvegyét.* Igazán nem volna bolondság, ha a kegyetlen, de azért még se eléggé elrettentő halálbüntetést az amerikai javaslattal helyettesitenék, mely nemesak hathatós büntetés volna, de kárpótlást is foglalna magában azokra nézve, akiket a gyilkos kenyéradójuktól megfosztott.

Hortobágyi csikósok Amerikában. Március 1-én két nyalka hortobágyi csikós legény kivitörülzik Amerikába, hogy yankee-knak is megmutassák, milyen lóra termett

nép a magyar. Filadelfiában társaság alakult, amely a világ minden nemzetéből kitűnő lovasokat toborz össze s ezekkel a nyáron körutra indul Amerika nagy városába. Csakis olyan lovasok kellene, akik nyereg nélkül ülik meg a lovat. Valamennyi saját nemzeti viselkedésben végzi a hősiesség mutatványokat. Kilenc hónapra szerződtek őket, s utiköltségen, teljes felszerelésen és ellátáson kívül havi 40 dollár fizetést kapnak. A hortobágyi csikósok szerződését Gerster Lajos, az Egyesült-Államok budapesti konzula vállalta magára, aki már meg is alkudott Hortobágy két legügyesebb legényével: Kovács Istvánnal és Debreczeni Györggyel, akik először is Berlinbe mennek s ott találkoznak az orosz, lengyel, cserkesz s egyéb nemzetiségű lovasokkal.

Mégis mozog a föld cím alatt egy hír jelent meg lapunk 7-ik számában, mely a soroksár-ujfalusi bíróválasztással áll összefüggésben. Azt irtuk ott, hogy a derek polgárság egy becsületes néppárti érzelmű gazdát tisztelt meg a bizalmával és állított a község élére. Ez a megjegyzésünk, úgy látszik, félreértésre adott alkalmat, mert olyan is találkozott, aki ebből azt akarná — bár nem lehet — kimagyarázni, mintha Molnár János ur, az eddigi bíró, talán nem éppen olyan becsületes ember volna. Nekünk eszünkben se volt ilyen célzattal irni, mert azt a jelzöt ott egyedül csak a politikai meggyőződésre vonatkoztatva alkalmaztuk. Annál inkább örülünk annak a jelentésnek, amelyet megbízható személytől kaptunk arra nézve, hogy a volt bíró ur politikai meggyőződésére nézve is minden tiszteletünkre méltó, mert noha 200 forint Judás-bért igényel is neki a kutyaszivűek, még se voltak képesek őt néppárti meggyőződésétől eltántorítani, sőt ő volt az, aki másokat is iparkodott a politikai tisztesség útjára vezérelni és azon megtartani. Midőn örömrőlünk adunk kifejezést azért, hogy iránta való elismerésünket ezzel is kimutathattuk, egyuttal tiszteletünket is nyilvánítjuk szilárd politikai hitvallása miatt.

Püspökszentelés. Majláth Gusztáv grófot, az erdélyi püspököt, aki a kormányt úgy megtanította a mőresre, az eddigi megállapodások szerint Császkai György kalocsai érsek fogja fölcszenteli, míg pedig Komáromban, valószínűleg husvét után a második vasárnap.

A konyakosok kudarcza. Várkesző községben is megalakult a ker. szövetség. A z. dők ugyan kézzel-lábbal küzdöttek ellene és konyakkal itatták azokat, akiket az eszme ellen megnyerhettek, de bizony a konyak elfogyott s a szövetség annak dacára megalakult 108 taggal és 239 részvénnyel.

Adakozás. A jánoshidai katolikus hívek 4 forintot gyűjtöttek Knezits József részére. Az összeget legközelebb átadjuk.

Kimutatás. A Nyulason Mosonmegyében tervezett Szent-Sziv templomára begyűlt az első kimutatás szerint 5096 frt. 84 kr. Ehhez ujabbán a következő egyes adományok járultak:

Solymárról Pestmegyéből Kiss Bernát által íj: Lenz Ferencz 5 frt. Glazér József 50 kr. Dauner János 40 kr. Kiss Mihály és Thaller József 30—30 kr. Thaller Márton 26 kr. Schäffer Feren. Perapeltis István, Kisné, Stich Gyula, Engelmajer Antal, Schäffer József 20—20 kr. id. Thaller András 16 kr. Kuzman Ádám 15 kr. Schäffer Jakab, Fábán Mihály, Szürszab Ferenc, Fát Károly, Gruber Antal, Thaller András, Velczel János, Milbich Bernát, Dauner József, Milbich

Márton, Venczel Tamás, Hellebrandt János, Meinhardt Krisztián, Thaller András, 10—10 kr. Kiss Bernát 33 kr. Esztergomból öz. Krausz Jánosné által N. N. 50 kr. Bokros Mária, Leisz Anna k. a., Leisz Borbála k. a., 1—1 frt. Hanner Rozália, Leisz Katalin, öz. Krausz Jánosné, 50—50 kr. Sopron-Pálból Ujlaki István káplán ur által a hivek 1 frt. 50 kr. Bogyoszlóból Sopronm. Kiss László káplán ur 50 kr., a hivek 70 kr. Véke-Zemplémm. Sárosi János tanító és családja 1 frt. Nyulasról Holczschuster Márton urasági erdőőr és neje 1 frt. N. N. 50 kr.

Tehát az építési alap jelenleg 5117 frt. 05 kr.

Ugyane sz. célra Rutnich László sávyoni plebános egy, Ujlaki István páli-i káplán ur három intenciót volt szíves elvállalni. Isten áldja meg jötevőinket!

Házay Lajos plebános.

Egyházi szerek, templomi zászlók és lobogók stb. bevásárlására ajánljuk **GAVORA JÓZSEF** egyházi szerek műintézetét Budapest váci-utca 17.

Keresztuti képek, zászlók, imakönyvek, kegytárgyak, menyezetek, miseruhák, csillárok, szobrok, s bármily más nemű **egyházi szerek** előnyös feltételek és **jutányos** árak mellett beszerezhetők

Szüts és társánál.

A bibornok érsek s Magyarország hercegprimás udvari szállítóinál **Budapest**en.

Árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

Stáció képek, menyezetek, lobogók, valamint bármily nemű egyházi szerek jutányos árak mellett kaphatók **Oberbauer A.** utóda cégnél, József kir. herceg és Klotild kir. hercegné s öz. és kir. fens. udvari szállítójánál.

Ellsmert megbízhatóság, pontos és szolid kiszolgálás.

MI UJSÁG A NAGYVILÁGBAN?

A krétai háboru. Külső látszata után ítélve azt lehetne mondani a krétai háborura nézve, hogy vihar az egy pohár vízben. Az egész sziget ugyanis alig nagyobb terjedelmére nézve, mint például Debrecen város határa, lakosai száma pedig nem megy háromszor száz-ezerre. Csakhogy ezt a dolgot nem a külső látszat után kell megítélni, hanem abból, hogy két hatalom összes érdeke van ott kockára téve és egész Európa érdekelt a dologban. Mig tehát az ügy akár jobbra, akár balra el nem dől, addig egész Európa tükön áll s még a zsidó börziánereket is a nyavalya töri a rettegés miatt. Eddig úgy áll a dolog, hogy a görög nem akar engedni a töröknek s hiába óvja tőle a nagyhatalmak ott lebzselő tengeri hadereje, azért csak vágja a pogányt, hogy megboszulja a keresztények kiontott véréért. Legutóbb a görög hadsereg fővezére Vassos ezredes azzal felelt a nagyhatalmak fenyegetésére, hogy kihirdette

Kréta okkupációját Görögország által, noha a nagyhatalmak hajóiról a szigetre küldött és egy görög lobogót is megsemmisített 70 ágyulövés elég érthetően kifejezhette előtte a nagyhatalmak akaratát. György görög király azt táviratozta atyjának, a dán királynak, hogy maga megy Krétába a görög sereg főparancsnokságát átvenni.

Katonai tanácskozás Bécsben. A király már hetek óta szabadságra készül Cap-Martinbe, az elutazása azonban a háborus hírek miatt mindeddig csak mult-maradt. Most jelentik, hogy a király a közeli napokban mégis elutazik, de elutazása előtt még egy katonai tanácskozáson fog elnökölni.

HITBUZGALMI ROVAT

Sz. Leander püspök.

Kartagenában, Spanyolország városában született a hatodik században. Ifjuságától fogva Istennek élt. Szerette a tudományokat, de szerette a vallási gyakorlatokat is. Elő is haladt mind a tudományokban, mind pedig az erényes életben.

Sz. Benedek rendjébe lépett. Mint szerzetes a fogadalmakat pontosan megtartotta. Sőt ezeken felül is tett. Önmaga iránt igen szigorú volt. Testét különféleképen sanyargatta.

Szentélete s ragyogó tudománya feléje irányítá nemcsak szerzetes társainak figyelmét, hanem a világban élő keresztény hivekét is. Minek folytán, midőn a szevillai püspöki szék megüresedett, arra egyhangulag Leander választott meg.

Szomorú állapotban volt ez időtájt Spanyolországban a katolikus egyház sorsa.

Spanyolország ekkor a nyugati góthok hatalma alatt állott, akik Arius tévelyét követték. Hamisan hittek Jézus Krisztus felől. Ugy tartották, hogy Jézus Krisztus nem igazi Isten, hanem csak közönséges ember. E tévely nagyon elterjedt volt, mert keleten maguk a császárok álltak e tévely követőinek élére.

Nagy föladat volt azért ez eretnek néppel szemben a katolikus igaz hitet vallani, még nagyobb volt e néppel szemben a katolikus hitet hirdetni.

Sz. Leander ismerte feladata nagyságát. Tudta, hogy saját erejével, saját tudományával, ékesszólásával mire se megy. Istenhez folyamodott azért segítségért. Megkettőztette önsanyargatásait, buzgóságát.

Isten meg is áldá buzgalmát. O, a kegyelmek osztogatója, bőven árasztá malasztját a góthok lelkébe s ezek nagy része megtért.

Oly
vetett m
előbb e
pedig es
got kike
mölcsen

Az
sokká te
igéjének

Az
ben egy
megrend
szónokla

A s
prédikác
azok egé

Az
hatja át
tóiba. Ez
értelmük
bilincselő

Ily
igéjét sz
Leander
hanem i

A s
fia is, H

A g
eretnek v
között ak
is a kere

A k
menegild
üzte, Her
hol azuta
elpártolás
Hermene
és husvé
se akart
fiát lefej

Herr
Ezek ész
furdalni
követett
tehát lelk
számüzet

Lean
kezett me
jok, a me
árián téve

Leov
ságát, má
zedot Lea
katolikus

Reka

Olyan a keresztény tanítás, mint a földbe vetett mag. Nem elég azt csak elvetni, hanem előbb el kell készíteni annak talaját, azután pedig esőnek és melegítő napfénynek kell a magot kikelésre, a kikelt szárat növekedésre, gyümölcsstermésre segítenie.

Az Isten igéjének befogadására, alkalmassá tesz az isteni kegyelem, amelyet az Isten igéjének hirdetője esd ki a hallgatók számára.

Az Isten kegyelmével gyámolított sz. beszédben egy szó hatásosabb, egy egyszerű kifejezés megrendítőbb, mint a csillogó szónoknak egész szónoklata.

A szentek megjelenése már maga egész prédikáció. Prédikálnak, oktatnak, megindítanak azok egész életökkel, az ő cselekedeteikkel.

Az az isteni kegyelem első sorban őket hatja át és az ő lelkekből ömlik át a halgatóiba. Ez az őket átható kegyelem felvilágosítja értelmüket, megoldja nyelvüket, teszi igazán lebilincselővé, ékesszólóvá előadásukat.

Ily szent ékesszólással hirdette az Ur Isten igéjét sz. Leander. A góthok látták, hogy amit Leander prédikál, az nem merő csengő szó, hanem igazság, azért követték a beszédet.

A számos megtértek között volt a király fia is, Hermenegild a trónörökös.

A góth király, Leovigild dühös, vakbuzgó eretnek volt, olyan, akár csak a mi eretnekeink között akárhány. Mint ilyen, gyűlölte és üldözte is a keresztényeket.

A király, mikor megtudta, hogy fia, Hermenegild is katolikussá lett: Leandert száműzte, Hermenegildet pedig börtönbe vetette, a hol azután mindenáron a katolikus hittől való elpártolásra igyekezett őt rábírní. Mivel azonban Hermenegild a katolikus hitben állhatos maradt és husvétkor árián püspök kezéből semmiképp se akart áldozni, az emiatt felbőszült atya saját fiát lefejeztette.

Hermenegild sirjánál sok csoda történt. Ezek észre térítették Leovigildet. Lelkiismerete furdalni kezdte. Belátta, mily nagy gonosztságot követett el, mikor Hermenegildet megölette. Hogy tehát lelkiismeretét megnyugtassa, Leandert a száműzetésből visszahívatta.

Leander a száműzetése helyén se feledkezett meg nyájáról. Több iratott küldött hozzájuk, a melyekben az igaz hitet kifejtette, az árián tévelyt pedig megcáfolta.

Leovigild, hogy jóvá tegye előbbi gonosztságot, másik fiát, a most már trónörökösöt Rekazedot Leanderre bízta, hogy ez Rekazedot a katolikus hitben nevelje.

Rekazed Leander vezetése mellett annyira

vitte, hogy már vitatkozni is képes volt az eretnekekkel. Azon fáradt, hogy alattvalói ne félelemből, de meggyőződésből legyenek katolikussokká.

Leander ezután már szabadon prédikálhatott. Beszért is naponkint, különösen gondját viselte az ujonan megtérteknek.

Szevillában 590-ben zsinatot tartott, hogy az egyházi fegyelmet helyreállítsa, a hivek ajtosságát rendezze. A papokat példás szentéletre lelkesíté, a hiveket töredelemre buzdítá. Rendezte az egyházi énekeket és szertartásokat is. Rajta volt, hogy az isteni szolgálat a fölséges Istenhez üllő komolysággal és méltósággal történjék.

Leander levelezésben állott nagy sz. Gergely pápával. Leveleikben buzdíták, bátoríták egymást. Mindketten sokat szenvedtek köszvényben. Sz. Gergely arra figyelmeztette sz. Leandert, hogy köszönniök kell Istennek, hogy itt e testben szenvedhetnek azon bűneikért, a melyeket e testben elkövettek.

Leander szent és áldásos életét 80 éves korában 600 táján fejezte be. „Midőn lelkét kiadá, ajkain egy gyöngye üdvözítő mosoly vala észrevehető.“

Sz. Leander, te az igaz katolikus hit apostola, könyörögj katolikus hiveinkért, hogy a hitben állhatatosak, a hit megvallásában bátrak legyenek. Könyörögj a kath. hit ellenségeiért, hogy a katolikus egyház tagjává legyenek!

MAI KÉPÜNKHÖZ.

Mai számunkban egyszerre három képet is adunk kedves olvasóinknak. Mindhárom *Kréta* szigetere vonatkozik, amelyért a görög és török hatalmak huzakodnak egymással az európai nagyhatalmak megbizottainak szeme láttára, akik pedig nem azért vannak oda rendezve a tengerre, hogy igazlátókként szerepeljenek a páros viaskodásban, hanem azért, hogy a haragos feleket lecsitítsák és egyiket jobbra, a másikat pedig balra kergessék. Magával a háborus ügygyel lapunk más helyén foglalkozunk, itt csupán a képek magyarázatára szorítokozunk. Az első kép két harcost mutat *Kréta* szigetéről. A másik kép *Kandiát*, a mostani fővárost mutatja, mely egy a tengerbe benyuló földnyelven épült és jelenleg 12 ezer lakost számlál. Erődítményei még abból az időből valók, mikor a sziget a velenceieket uralta. A másik jelentékenyebb városa *Kanea*, melynek szintén 12 ezer lakosa van. Az utóbbi, erődített városban török helyőrség van, mely ellen a görögök a múlt vasárnap reggel támadást kezdettek. Az angol tengernagy erre megüzente a görög fővezérnek, hogy ha föl nem hagy a támadással, a hajók löni fognak. Az üzenetnek nem lett foganatja, miért is délután fél-

Mikor a hadihajók Halepa fölött 70 golyót röpítettek a görög táborba, mire a harc megszűnt. — A képeinken látható városok fölött kiemelkedő karcsu minaretek eléggé elárulják, hogy a városok a félholdat uralkodják, ami való igaz is, noha a lakosság tulnyomó része görög keresztény.

Szerkesztőség üzenetei

Z. A. Tót-Keszi. Kivánsága szerint ime hírül adjuk itt, hogy ön olyan programbeszédet fog tartani, amilyent még a világ nem hallott. — B. G. Ebergény. Hogy az önök képviselője hogyan fogja önöt képviselni? Hát jól, lelkiismeretesen és becsületesen. — T. M. Halom. Kérdésével forduljon az "Országos magyar gazdasági egyesület" titkárságához, Budapest, Üllői-ut, Köztelek-épület, aki szívesen megad minden fölvilágosítást. — G. J. S.-Szill. Mi volt a levélben? — J. J. Csátár. Bizzék a jó Istenben, aki legközelebb akkor van hozzánk, mikor legnagyobb a veszedelem. — Sz. J. Túskevár. Már számtalanszor szemére hányták a kormánynak, hogy a nagy gőzmalmoknak nyújtott hallatlan kedvezmények által a lecsületes kisebb molnárokat tönkre teszi, de hát hiába. Ennek a politikai rendszernek meg kell semmisülnie, hogy egy jobb kor hajjala virradhasson reánk. — K. J. Vinezefő. Fölvilágosítást adott már az az ügynök. Most csak azt tessék jól meggondolni. Micsertünk sokkal jobb az önbiztosítás, mert ez nem csal. Ha ön évenként félre teszi takarékpénztárba azt az összeget, melyet gyermekei biztosítására fizetnie kellene, így többet fog nekik adni, mint adna az a biztosító-intézet. — I. M. M.-Pócs. Nem tudjuk. Tessék az intézet igazgatóságához fordulni. — Németkér, 1758. Még nincs olyan központi áru-közvetítő-intézet. — N. I. Szigliget. Ez nem a lapba való, hanem a bíróság elé. — V. K. Szamosujvár. Z. J. gr nem fia a vezérnek. A és J. első unokák. A 2. kérdés: igen, van Nincs mitől félni. — K. L. Sz.-Király. Eddig három füzet jelent meg, a napokban fog szétküldetni a 4. Megrendelhető a M. Néplap kiadóhivatalában. Füzetenként 25 kr. Tíz füzet lesz. — A. P. Petőháza. Ha egyenes adót nem fizetnek, akkor azt se kell fizetniök. — R. K. Mező-Keresztes. Ugy van, amint írni tartozt. — K. A. Simontornya. Jól tetszett értesülni. Károlyi gr. csakugyan több helyen létesített hitelszövetkezeteket, csak hogy a kezdeményezésnek azoktól kell ám kiindulni, akik ilyen szövetkezetet óhajtanak, mert részvevők nélkül nem lehet azokat megalkotítani. — Egy gazda. Ismerjük. Nekünk is küldözgeti. — H. I. Gy. Tetszik talán tudni, hogy a Herkó Páternek külön szerkesztősége van, az őt illető dolgokat tehát vele tessék elintézni. A másik dologra nézve mi nem tehetünk semmit. Ha történet visszaélés, azt csak a fölttes hatóság ítélheti meg. — M. A. „Reméljünk“-et meghozzuk buzdításul. — B. Sz. Vág-Királyfa. Ha a szerződés pontjainak a bérlők eleget tettek, úgy ne féljenek attól, hogy a birtokos nyerjen. A bíróság előtt egyedül a szerződés lesz irányadó. — A verselésben elég ügyességet mutat, de a tárgyakat nem igen választja meg. Talán jobbakat is fog még beküldeni. Ezek nem közölhetők. — G. M. N.-Mácséd. Nem ajánljuk, hogy ilyen kölcsönközvetítő ügynökhöz forduljon, mert könnyen megcsalódhatik. Inkább keressen meg egy megbízható pénzintézetet, például az Agrárbankot, vagy a kisbirtokosok földhitelintézetét. — V. Gy. Veszprém. Majd megkérdezzük. — Sz. J. Vetés. Tessék dr. Gyürky Ödön urhoz fordulni, (Budapest, Kath. Kör, szerviták háza) szívesen szolgál vele. — J. Gy. Zombor. Hogy milyen foku rövidlátás tesz képtelenné a katonai szolgálatra, azt esetről-esetre határozza meg a főtörzsorvos. — K. N. L. Ozora. Nagyon sajnáljuk, de ebben a dologban nem tudunk segíteni. Csak ügyvéd vizsgálhatná meg az ügyet, de ha már bírói végrehajtás előtt áll, az se tehetne semmit, csak pénzbe kerülne. A baj ott van, hogy az az adósság nem csu-

pán egy darab földjét terheli önnek, amint ön gondolja, hanem az egész birtokát, mert ha egyedül az eladottat terhelte volna is, arról, mikor eladta, áthárították a többire és pedig azért, mert az adásvevési szerződésükben a vevő a teher iránt a hitelezővel szemben semmi felelősséget se vállalt, az a hitelező tehát önt keresi. Ha azonban úgy egyeztek meg, hogy a vevő a terhet is magára vette és ezt ön vagy irással vagy tanukkal igazolni tudja, — úgy ön viszont a vevőjén követelheti, amit önön végrehajtanak, mert ez esetben ön e kárt ömiatta szenved. — K. Ö. Bar-Vaszár. Sorukat várják. — M. S. Német-Ürög. Pompás! Kár azt a tollat oly soká hevertetni. A girát nem szabad kendő csücskébe kötve takargatni, hanem kereskedni kell vele. Reméljük, hogy ezután többször szerencséltes. Üdvözlés! — Gy. Zs. Bakóca. El fogjuk olvasni. — Földmívelő. Bázias. Nem keressük milyen az ön vallása, vagy egyáltalán van-e valamiféle vallása (mert ezt szavaiból nem lehet kivenni, hiszen minden vallást egyformának tart, ami képtelenség), de hogy a kath. vallást egy kis iskolás gyermek jobban ismeri mint ön, arról meggyőződött bennünket. — G. F. Für. Hogy a szociálisták mit követnek? Néhány zsidó kolompot, akik bolondítják őket. A keresztény szociálisták arra törekszenek, hogy a szegényebb népek jogokat és kenyeret biztosítsanak és meg akarják őt menteni a zsidó nagytőke és ezernyi vállalkozás kizsákmányoló bűnös üzelme ellen. Az Antikrisztusokká fölcsapott zsidó szociálista vezérek ezzel szemben arra törekszenek, hogy a nagytőke által szenvedett veszteségeit a kizsákmányolt nép a templomok, iskolák, árvaházak, kórházak és egyéb keresztény emberbaráti intézmények alapítványából iparkodják visszaszerezni, természetesen ismét csak a telhetetlen zsidó nagy tőke éhségének csillapítására. A zsidó nagytőke még egyetlenegy iskolát, kórházat, templomot, árvaházat stb. nem alapított, hanem csak bűnökben kéjeleg, erkölcstelenkedik és a zsidó szocializmus arra való, hogy a népet ennek a zsidó nagytőkének bálványozására bírja és robigájába gőryeszse. E célból természetesen ámitáshoz kell folyamodnia, az értelmes néppel azonban még így se boldogul, mert az utálattal fordul el azoktól a zsidó szociálista előcsahosoktól, akik annyira nem tudják titkolni Krisztus-gyűlöletüket, hogy még a legvallásosabb kath. nép előtt is rágalmazsák Krisztust, gyalazzák az ő egyházát és szolgálát. Ez a jellemző vonásuk. Erről fölismerheti őket. — Szombathelyi. A helyi lapba való. — H. M. urnak M. Zombor: A nagy mesenaptárt 1 frtért bérmentve küldjük.

A kiadóhivatal üzenetei.

K. F. Baglad. Könyv az, nem ujság. Bármikor megkaphatja, csak forduljon oda. — Sz. Fer. r. zárda, Szokolca; T. J.; P. F. Kiss: Megkaptuk. — Ny. A. Ság. A multból 1 frt. 80 kr. Ez év is fizetellen. Így a „Mezőgazdával“ együtt 4 frt. 80 kr. — L. F. N.-Salló. Hátralék 90 kr. — Cs. J. Serke, ör. Cz. J., B. J. P.-Ladány, M. J. Gyulakesz. Rendben van. — I. I. Ny. Egy évre. Az ön nevére. — H. S. S.-Szóváth. Hátraléka 80 kr.

Gabona, az.

	100 kgr	100 kgr
Buza bántási	7.75—8.40	
— tiszavidéki	8.00—8.45	
— pestvidéki	7.95—8.40	
— fehérm.	7.95—8.40	
— bácskai	8.05—8.50	
Rozs elsőrendű	6.50—6.60	
— másodr.	6.35—6.45	
Árpa takarmány	4.00—4.50	
— égetni való	5.00—5.60	
Zab	5.30—5.60	
Kukorica	3.65—3.70	

A szerkesztésért felelős: Lepsényi Miklós.

RÉTAY és BENEDEK

ezelőtti

KRISZTA és TÁRSA,

miseruhák, egyházi szerek, zászlók és egyleti lobogók gyára,

Budapest, IV. ker., Lipót-utca 21. sz.

A nagymélt. és föltisztelendő Császa György kalocsai érsek és a budapesti oltáregylet egyedül szállított.

Ajánlják bőven felszerelt raktárukat, nevezetesen: miseruhákat, templomi zászlókat, tűzoltó-, iskolai és temetkezésegyleti, iparos-dalegyleti lobogókat, szentségtartókat, kelyheket, áldozató kelyheket, keresztek, füstölőket, oltárlámpákat, csillárokat, szobrokat, nagy választékban. Elfogadjuk stációképek és szentképek festését; oltárok, Mária-trónok, Krisztus-sírok és szöszékek akármilyen rajz szerinti művészies elkészítését.

Egyházi kelmék, csipkék, falfeszületek búcsújáró feszületek nagy választékban kaphatók raktárunkon.

36-52

Kívánatra készségesen küldünk bérmentve árjegyzékeket, alkalmas mintákat.

ORSZÁGOS MAGY. KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körút 8.

Alakult 1894. évben. — Biztosítéki tőke 600,000 korona.

Elnök: Teleki Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrássy Géza gróf, Buja-novics Sándor, Dessowffy Aristid, Komjáthy Béla, Péchy Tamás, Püspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szönyi Zsigmond, Teleki Sándor gróf.

Vezérigazgató: Szönyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaság általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaság évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes meglegedését vívta ki magának az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé. A szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kincstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

A takarmány-biztosításnál a díjak szintén a lehető legmérsékeltőbbek.

Különösen ajánljuk az átalány (pauschal) biztosítást, melyet a kis gazdákra való tekintettel már 500 frt értékűnél kezdjük meg.

Tömeges biztosítás esetén az illető községeknek rendkívül olcsó díjtételeket engedélyezünk.

Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság Budapestben, (József-körút 8. sz.) és a vidéken létesített ügynökségek.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házászer ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító, ödémaoldóként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagszagatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házászer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapestben. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter cégjegyzése nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, ea. és társ. által szállított, BUDAPEST.

Csak 75 kr. a kazánfűtők és mozdony-gőzgépekhez törv. vizsgájára előkészítő kézikönyv Morva Rezsőnél Budapest, Csángó-utca 3/a I. em. 32. ajtó.

Apró hirdetések.

Házasság.

Katholikus 29 éves fiatal ember, kitünő forgalmu malomüzlet tulajdonosa, katolikus és hozományyal rendelkező hajadonnal sürgösen óhajt nősülni. Ajánlatok e lapkiadóhivatalába „Házasság“ jelige alatt intézendők.

Birtokok

214, 60, 1400, 568, 1425, 300, 530, 300, 218, 1500, 70 hold, több ház és telek. Gödöllőn egy villa 20,500 forintért. Főthon 6500 frtért, vidéken egy gőzmalom 32,000 frtért, valamint vendéglő kádfürdővel egybekötve eladók.

Házak építése közvetítetik. Megvételt kerestetik. Budapest közelében egy 60 és 12 holdas birtok jó lakházzal. Továbbá keresztény tőkepénzesek, kik hajlandók keresztényeknek, biztos betáblázásokra mérsékelt százalékok mellett pénzt kölcsön adni, forduljanak a budapesti első keresztény ügynökséghez. **Obornyik Ede** Csömöri-ut 26.

A ki állás keres, a ki valamit venni, vagy eladni óhajt; vegye igénybe a Magyar Néplap hirdetési rovatát, s meg fog győződni, hogy biztos eredményt ér el.

Aki megbízható jó kaszát akar, az addig kaszát ne vásároljon vagy senkitől ne rendeljen, míg

SOHR JÓZSEF urtól

Somogy-Szill

a híres és közkedvelt „Szent Antal“ jegyű kaszáról képes árjegyzéket egy levelezőlapon nem kér, melyet az készséggel ingyen küld.

Gyűjtőknek kedvezmény.

Tyukszemben szenvedőknek

egy mindenhol található növény, mely évek óta kitünő sikerrel használt gyógyfünek bizonyult, a mennyiben pár napi alkalmazás után töle a tyukszem örökre kivesz, ajánl, s használati utasítást díjmentesen küld **Deák Ferencz Budapest, Práter-utca 44. sz.** (Válaszra 15 kros bélyeg melléklendő.)

Hajfiatalító szer

receptje

kapható kiadóhivatalunkban. 25 kr. beküldése ellen portómentesen küldetik. Az utasítás szerint bárki otthon készítheti magának a hajfiatalító szert, melynek alkotórészei minden gyógyszerárban kaphatók. A jól készített szer megvédi a haját a kihullás ellen, ifju szint kölcsönöz neki s eltávolítja a hajkorpát.

Iszákosság

gyógyítható a már számos esetben fényes eredménnyel használt Antibetinnel. Iken sok elismerő levél. Az illetőnek tudta nélkül is beadható. Egy adag ára 2 frt 20 kr., egy kettős adag, mely makacs bajnál szükséges, 4 frt 40 kr.; az utóbbi összeg előleges beküldése mellett, bérmentes átküldés. Kapható: Sas-gyógyszertárban Lugoson 19. sz.

* Név törvényesen védve.

NÖTHLING VILMOS

magkereskedésében

Budapest, Kálvin-tér 9. a.

szerezhettek be a legmegbízhatóbb és legkitűnőbb

gazdasági, konyhakerti, vetemény- és virágmagvak. Továbbá itt kapható egyedül és kizárólag a híres

Magyar Kincs tengeri egy cső 1 frtért.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve megküldetik a kérést a lapra hivatkozni megrendeléskor.

JELZÁLOGKÖLCSÖNT

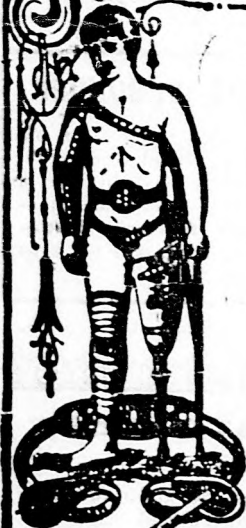
budapesti és vidéki házak, földbirtokok, gyárak, malmok és iparvállalatokra első helyre, 42 évre 5%, 50 évre 4 $\frac{1}{2}$ %, második és harmadik helyre 6% tőke- és kamattörlesztéssel.

Pénzt gyorsan és pontosan eszközöl minden hitelképes egyének.

STEINER LAJOS

hatóságilag engedélyezett kereskedelmi és pénzügyi irodája Budapesten, VIII., Nap-utca 31.

Specialista a sárvkötőkben

Cs. és kir. osztr. magyar és belga kir. szab.

Kitüntetett Brüsszel 1893-ban aranyérem és díszokmányokkal.

Keleti-féle sárvkötő

orvosi i kintélek véleménye szerint a legkövetesebb ezen nemben; nem csuszlik, nem gyakorol kellemetlen nyomást és eltávolítja az egyszerű szerkezeténél fogva az eddigi sárvkötők hiányait. —

Ára: egyoldalu 6 frt, kétoldalu 12 frt.

Gyáramban készülnek ezenkívül: mulabak, mükezek, müleges fűzők, egyenestartók, járó- és nyújtógepek, gummi görsehrárisnyák stb. Megrendeléseket pontosan eszközöl.

KELETI J.

kötszerész és orvos-sebész műszerész

BUDAPESTEN,

Főüzlet és sárvkötészeti műhely:

IV. kerület, Koronaherczeg-utca 17. szám.

Gyár: Rostély-utca 15.

Nagy képes millenniumi árjegyzék ingyen, zárt borítékban.

Brüni divatos POSZTÓ-szövetek

és maradékok

Izléses, előnyös és olcsó beszerzési forrása.

Kérjen ön

dustartalmu mintagyűjteményt a legjobb tavaszi, nyári-kamgarn-, cheviott- és lóden szövetekről a csász. kir. szabadalmazott finom posztó és gyapjúrua gyárak raktárából **SCHWARCZ MÖRÍCZ**

Zwittau (Brünn).

Mindennemű egyenruha, posztók egyletek részére.

A legkisebb mennyiség is megküldetik, meg nem felelő visszavetjük. — Szétküldés utánvétellel, s minták bérmentve küldetnek szét. Ezer elismervény. — Minta, melyre megrendelés nem történik, visszaküldendő.

Elméletileg

és gyakorlatilag képzett, egy vinczellériskolát jó sikerrel végzett 26 éves fiatalember, ki a magyar és német nyelvet szóban és írásban bírja, a szőlők betelepítési munkálataiban, valamint a szőlőtő és borkezelésben jártas; a bel és kül gazdaságban is mint gyakornok alkalmazva volt uraságokhoz állásért folyamodik.

Levelek Horel Ádám Oroszló, u. p. Sasd (Baranya-megye) intézendők.

Mi iszik
Kathreiner-féle

* Kincipp-maláta-kávét?

Mindenki

a ki igazán jó kávét szeret, a ki félti az egészségét és takarékos.

Rum, finom likőrök

bárki házi használatra hideg uton minden készülék nélkül kitűnő minőségben előállíthat.

Kezelési könyv és árlap ingyen.

WATTERICH A.

Budapest, Dohány-utca 5.

Alapított 1869.

Valóságos Isten áldása

köhögésnél, rekedtségnél, elnyáladásnál, a tüdő és torok mindennemű betegségeinél **Egger díj-jutalmazott mell-pasztilál, és senki el nem mulassza** — saját jól fölfogott érdekében — azoknak **idejekorán** való használatát.

Számtalan elismerő hálanyilatkozat tanuskodik elvitázhatatlanul e kitűnő szer biztos hatása mellett. Kapható 25 kr., 50 kr. és 1 frtos eredeti dobozokban minden gyógyszerárban; fő és szétküldési raktár: **Nádor-gyógyszertár, Budapest, Váci-körut 17.**

PSEPHOFER J.-féle

gyógyszertár

Bécsben, I. kerület, Singerstrasse 15. sz. alatt

„ZUM GOLDENEN REICHSAFFEL“

„VÉRTISZTÍTÓ LABDACSAI“

melyeket azelőtt „Egyetemes labdacsoznak“ neveztek jogosan megérdemlik ez utóbbi nevet, mivel ezek a labdacso nagyon sok betegségben használhatók kitűnő hatással. Ezek a labdacso sok évtized óta vannak általánosan elterjedve és kevés olyan család van, mely egy kis készletet ne tartana otthon ebből a kitűnő háziszorból. Számos orvos ajánlja ezeket a labdacsokat háziszornek különösen ama bajok ellen, melyek **rossz emésztés és székrekedés** által támadnak, u. m. epekeringés zavara, májbaj, bélyöngeség, **felfújódások**, az agyban való vértödulások, **aranyér** eseteiben stb. A vértisztító tulajdonságuknál fogva különösen jó hatással **vérszegénységben** és az ebből eredő betegségekben: **sápatásban, ideges fejfájásban** stb. A vértisztító labdacso hatása enyhe, fájdalmat nem okoznak és így a leggyöngébb betegek és gyermekek is bizvást bevehetik.

Ezen vértisztító labdacso több mint 100 év óta tiszta és hamisítatlan minőségben kaphatók az „arany birodalmi almához“ címzett gyógyszerárban Bécsben, Singerstrasse 15. sz. a. s egy 15 szem labdacso tartalmazó doboz (skatulya) ára 21 kr. o. é. Egy csomag, melyben 6 doboz van 1 frt 5 krba kerül, bérmentve, utánvételi küldésnél 1 frt 40 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el. Az összeg előleges beküldésénél (mi legjobban postautalvánnyal eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül. Ezen kívül még mindennemű megbízások elfogadtnak s a leggyorsabban és legolcsóbban teljesítetnek az „arany birodalmi almához“ címzett gyógyszerárban: Bécs, Singerstrasse 15. sz. a. Csak azon labdacso valódiak, melyeknek használati utasítása J. Pserhofer aláírással van ellátva és ezen aláírás minden doboz födélen vörös színben van nyomtatva. — Raktár Budapesten, Török József gyógyszerárban, Király-utca 12. sz. a.